

-DRAFT-

มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน
(Aviation Security Training Standards)

เห็นชอบโดยผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

พลอากาศเอก

(มนต์ ชวนะประยูร)

ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ 02 ปรับปรุงครั้งที่ 00

DRAFT

(ว่าง)

บันทึกการแก้ไขเอกสาร (Record of Amendment)

รายการบันทึกการแก้ไขมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน
1. มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน พ.ศ. 2565 ฉบับที่ 01 ปรับปรุงครั้งที่ 00
2. มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ฉบับที่ 02 ปรับปรุงครั้งที่ 00

รายละเอียดการแก้ไขมาตรฐานการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบิน ฉบับที่ 2 ปรับปรุงครั้งที่ 00

ลำดับที่	รายละเอียด	แก้ไข/ เพิ่มเติม/ ยกเลิก
1	คำจำกัดความ	เพิ่มเติม
บทที่ 1 บทนำ		
2	แผนภูมิแสดงลำดับกฎหมายและนโยบายแห่งชาติ	แก้ไข
3	1.2 กฎหมายภายในประเทศ	แก้ไข
4	1.3 มาตรฐานระหว่างประเทศ	แก้ไข
5	1.5 ขอบเขตของมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน	แก้ไข
6	1.6 การบังคับใช้มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน	เพิ่มเติม
บทที่ 2 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness)		
7	2.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel)	แก้ไข/เพิ่มเติม
8	2.1.5 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข
9	2.2 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness for Non-Security Personnel)	แก้ไข/เพิ่มเติม
10	2.2.5 การทบทวน	แก้ไข

รายละเอียดการแก้ไขมาตรฐานการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบิน ฉบับที่ 2 ปรับปรุงครั้งที่ 00

ลำดับที่	รายละเอียด	แก้ไข/ เพิ่มเติม/ ยกเลิก
บทที่ 3 พนักงานตรวจค้น (Screener)		
11	3.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม
12	3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม
13	3.3 หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น (Screener Supervisor)	แก้ไข/เพิ่มเติม
14	3.3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข
บทที่ 4 พนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard)		
15	4.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม
16	4.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข
17	4.3 หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard Supervisor)	แก้ไข/เพิ่มเติม
18	4.3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข
บทที่ 5 ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Manager)		
19	5.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม
20	5.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข
บทที่ 6 ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย (Aviation Security Instructor)		
21	6.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training) (Initial Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม
22	6.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม

รายละเอียดการแก้ไขมาตรฐานการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบิน ฉบับที่ 2 ปรับปรุงครั้งที่ 00

ลำดับที่	รายละเอียด	แก้ไข/ เพิ่มเติม/ ยกเลิก
บทที่ 7 ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security Internal Auditor)		
23	7.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)	แก้ไข
24	7.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข
25	7.3 ผู้ตรวจสอบภายในด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	เพิ่มเติม
บทที่ 8 สมาชิกลูกเรือ (Crew Member)		
26	8.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม
27	8.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข
บทที่ 9 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel)		
28	9.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)	เพิ่มเติม
29	9.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)	แก้ไข/เพิ่มเติม
บทที่ 10 ผู้ขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน		
30	10.2 วิธีการฝึกอบรม	แก้ไข/เพิ่มเติม
เอกสารแนบ		
31	เอกสารแนบ 2	เพิ่มเติม

DRAFT

(ว่าง)

DRAFT

(ว่าง)

สารบัญ

บันทึกการแก้ไขเอกสาร

บันทึกการแจกจ่ายเอกสาร

สารบัญ

คำจำกัดความ

บทที่ 1 บทนำ.....	1-1
1.1 คำนำ.....	1-1
1.2 กฎหมายภายในประเทศ.....	1-3
1.3 มาตรฐานระหว่างประเทศ.....	1-11
1.4 วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน.....	1-12
1.5 ขอบเขตของมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน.....	1-12
1.6 การบังคับใช้มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน.....	1-12
1.7 การออกแบบเนื้อหาและรายละเอียดการฝึกอบรม.....	1-12
บทที่ 2 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย.....	2-1
2.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel).....	2-1
2.1.1 การฝึกอบรมเบื้องต้นสำหรับหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel).....	2-1
2.1.2 วิธีการฝึกอบรม.....	2-2
2.1.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม.....	2-3
2.1.4 การประเมินผลการฝึกอบรม.....	2-3
2.1.5 การฝึกอบรมทบทวน.....	2-3
2.2 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness for Non-Security Personnel).....	2-3
2.2.1 การฝึกอบรมเบื้องต้นหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness for Non-Security Personnel).....	2-4
2.2.2 วิธีการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns).....	2-5
2.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม.....	2-5
2.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม.....	2-6
2.2.5 การทบทวน (Recurrent).....	2-6
บทที่ 3 พนักงานตรวจค้น (Screener).....	3-1
3.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น.....	3-1
3.2 การฝึกอบรมทบทวน.....	3-11
3.2 หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น (Screener Supervisor).....	3-11
3.3.1 หลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น.....	3-11

3.3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	3-13
บทที่ 4 พนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard).....	4-1
4.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น.....	4-1
4.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษา ความปลอดภัยการบิน.....	4-1
4.1.2 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับพนักงานรักษา ความปลอดภัย.....	4-1
4.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	4-4
4.3 หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard Supervisor).....	4-5
4.3.1 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษา ความปลอดภัย.....	4-5
4.3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	4-6
บทที่ 5 ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Manager).....	5-1
5.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น.....	5-1
5.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษา ความปลอดภัยการบิน.....	5-1
5.1.2 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับผู้จัดการด้านการรักษา ความปลอดภัย.....	5-1
5.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	5-3
บทที่ 6 ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย (Aviation Security Instructor).....	6-1
6.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น.....	6-1
6.1.1 หลักสูตรทักษะการสอน (Instructor Course หรือ Train-the-Trainer Course).....	6-1
6.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	6-2
บทที่ 7 ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security Internal Auditor)..	7-1
7.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น.....	7-1
7.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษา ความปลอดภัยการบิน.....	7-1
7.1.2 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษา ความปลอดภัยการบิน.....	7-1
7.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	7-3
7.3 ผู้ตรวจสอบภายในด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษา ความปลอดภัยการบิน.....	7-3
7.3.1 ผู้ดำเนินการ.....	7-3
7.3.2 ผู้ดำเนินการที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยประกาศให้เป็นหน่วยงาน โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ (หน่วยงาน Cii)..	7-3

บทที่ 8 สมาชิกลูกเรือ (Crew Member).....	8-1
8.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น.....	8-1
8.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน.....	8-1
8.1.2 หลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับสมาชิกลูกเรือการรักษาความปลอดภัยในเที่ยวบิน (In-flight Security).....	8-1
8.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	8-3
บทที่ 9 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ.....	9-1
9.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น.....	9-1
9.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel).....	9-1
9.1.2 หลักสูตรการฝึกอบรมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Specialized Training).....	9-3
9.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training).....	9-5
บทที่ 10 ผู้ขอบัตรอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน.....	10-1
10.1 การฝึกอบรมหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness).....	10-1
10.2 วิธีการฝึกอบรม.....	10-1
เอกสารแนบ 1.....	เอกสารแนบ 1-1
เอกสารแนบ 2.....	เอกสารแนบ 2-1

DRRAFT
(ว่าง)

คำจำกัดความ (Definitions)

ต่อไปนี้เป็นคำจำกัดความที่ใช้เฉพาะสำหรับมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ฉบับนี้

การฝึกอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer Based Training: CBT) หมายถึง การฝึกอบรมการวิเคราะห์ภาพเอกซเรย์โดยมีเทคโนโลยีระบบการจัดการหลักสูตรเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ภาพ รวมถึงการทดสอบและประเมินผลประสิทธิภาพของการเรียน

การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) หมายถึง การฝึกอบรมจากสภาพการปฏิบัติงานจริง หรือการฝึกอบรมที่จำลองสภาพแวดล้อมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่เสมือนการปฏิบัติหน้าที่จริง ภายใต้การกำกับดูแลและประเมินประสิทธิภาพโดยครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง หรือหัวหน้าผู้ควบคุมที่ได้รับการรับรองหรือพนักงานตรวจค้นในประเภทเดียวกันที่ได้รับการรับรองและมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) หมายถึง การเรียน การสอนในลักษณะ หรือรูปแบบใดก็ได้ ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหา นั้น กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดี-รอม เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอกซทราเน็ต รวมถึงเทคโนโลยีระบบการจัดการหลักสูตร (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่างๆ โดยผู้เรียนที่เรียนด้วยระบบ E-Learning นี้สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ หรือจากแผ่นซีดี-รอม ก็ได้ และที่สำคัญอีกส่วน คือ เนื้อหาต่างๆ ของ E-Learning สามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology)

การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training) หมายถึง การฝึกอบรมตามรอบระยะเวลาที่กำหนดเพื่อเพิ่มความรู้อ ความชำนาญและการยืนยันประสิทธิภาพให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง มีความรู้และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งการคงความรู้ และทักษะเอาไว้โดยมีเป้าหมายเพื่อลดผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงาน

การฝึกอบรมซ้ำ (Retraining) หมายถึง การฝึกอบรมซ้ำเกี่ยวกับความรู้ที่บกพร่องเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ โดยใช้เทคนิคและวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่

การทดสอบ (Testing) หมายถึง การดำเนินการเพื่อหาระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลนั้น โดยการใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการประเมินเพื่อบอกผลคะแนน ซึ่งอาจจัดให้อยู่ในรูปแบบการทดสอบแบบอัตนัยหรือการทดสอบแบบปรนัย หรือทั้งสองแบบประกอบกัน

บุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Personnel) หมายถึง บุคคลที่มีความรับผิดชอบ ในการรักษาความปลอดภัยตามที่ระบุไว้ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะ

- การควบคุมการเข้าถึง
- การติดตามเฝ้าดูและลาดตระเวน
- การรักษาความปลอดภัยอากาศยาน (aircraft security)
- การรักษาความปลอดภัยเที่ยวบิน (in-flight security) เช่น สมาชิกลูกเรือ
- การตรวจค้นบุคคลและสัมภาระไม่ลงทะเบียน

- การตรวจค้นสัมภาระลงทะเลเปียน สิ้นค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์
- การตรวจค้นยานพาหนะ
- การตรวจค้นและการใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยสำหรับการบริการเครื่องบิน การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้โดยสารบนอากาศยานและสิ่งของที่จะนำไปยังเขตหวงห้าม
- การฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน
- การดำเนินกิจกรรมควบคุมคุณภาพด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน
- การบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยการบิน

ผู้ดำเนินการ (Operator) หมายถึง ผู้ดำเนินการสนามบิน ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (ATSP) ผู้ให้บริการระบบการสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศ และระบบติดตามอากาศยาน (CNSP) ผู้ให้บริการอุตุนิยมวิทยาการบิน (METP) และผู้ให้บริการข่าวสารการบิน (AISP) ตัวแทนควบคุม การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ส่งทราบตัวตน และผู้ให้บริการเครื่องบิน

วัฒนธรรมด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Culture) หมายถึง บรรทัดฐาน ค่านิยม ทัศนคติ และฐานคติที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยซึ่งมีอยู่ในการปฏิบัติงานประจำวันขององค์กร และสะท้อนให้เห็นโดยการกระทำและพฤติกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ และบุคลากรภายในองค์กร

ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) หมายถึง การบรรยายหรือสาธิตการสอน ซึ่งครูผู้สอนและผู้เรียนสามารถสื่อสารและโต้ตอบกันได้ทันที ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ หรือ หน่วยงาน Cii หมายถึง ผู้ดำเนินการภายใต้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASP) ที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) แต่งตั้งให้เป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical Information Infrastructure: Cii) ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อกำหนดให้มีหน้าที่ ความรับผิดชอบต้องปฏิบัติให้เป็นไป ตามที่พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 ประกาศกำหนด รวมถึงประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

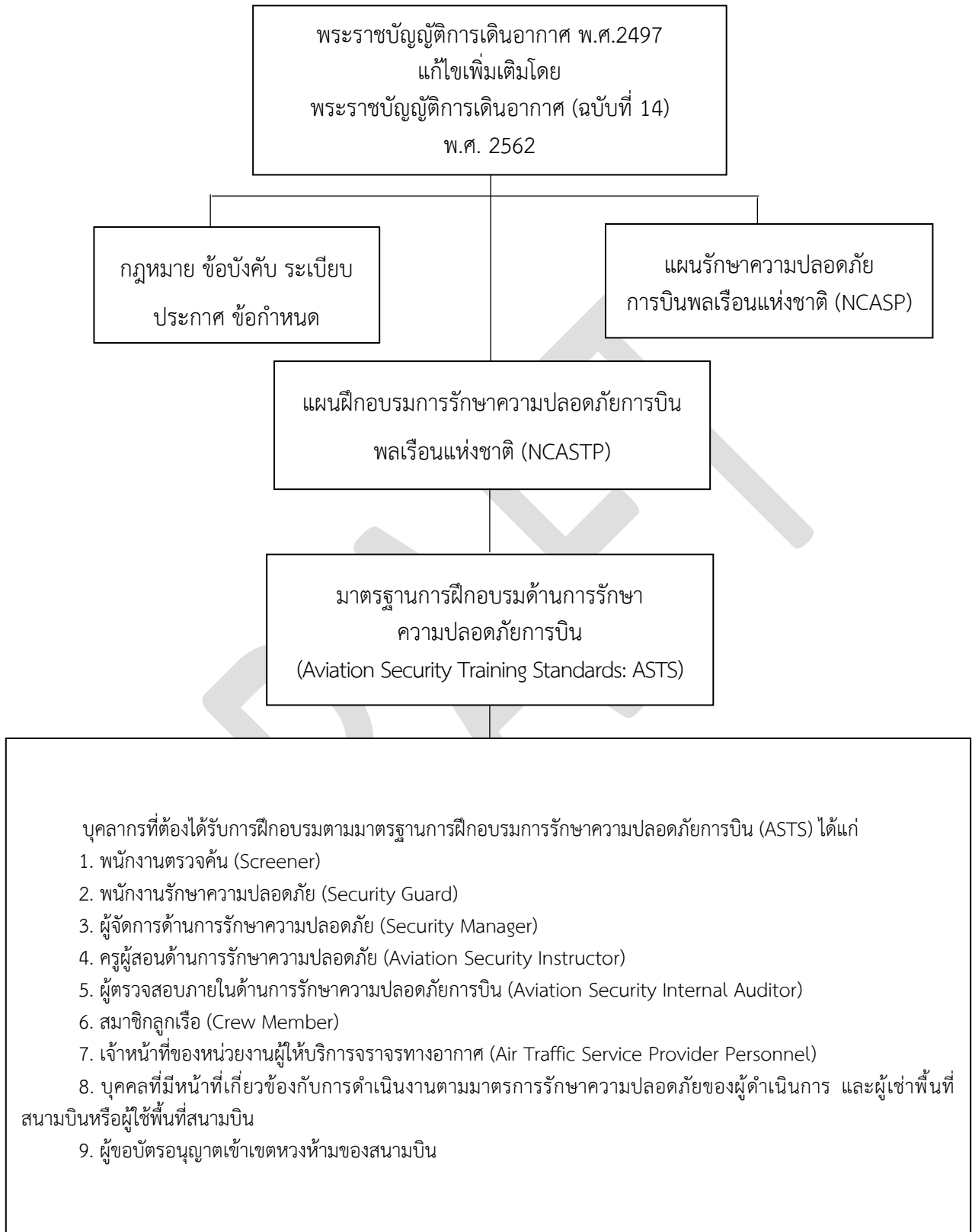
บทที่ 1 บทนำ

1.1 คำนำ

ตามมาตรา 50/17 (9) แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562 กำหนดว่าในการบริหารแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย มีอำนาจและหน้าที่จัดทำและกำกับ ติดตาม หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (National Civil Aviation Security Training Programme : NCASTP) เพื่อใช้สำหรับฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรที่รับผิดชอบในการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยที่กำหนดขึ้นตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ซึ่งตามข้อ 4.2 ข้อ 5.2 ข้อ 6.2 ข้อ 7.2 ข้อ 9.2 ข้อ 10.2 ข้อ 11.3 ข้อ 14.1 และข้อ 14.2 ของแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ได้กำหนดให้รายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการและหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการรักษาความปลอดภัยการบินแต่ละประเภท เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนด

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้จัดทำมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบินแต่ละประเภทไว้ โดยในการจัดทำได้มีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ผู้ดำเนินการสนามบิน ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (ATSP) ผู้ให้บริการระบบการสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศ และระบบติดตามอากาศยาน (CNSP) ตัวแทนควบคุมการไปรษณีย์ควบคุม ผู้ส่งทราบตัวตน ผู้ให้บริการครีวการบิน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการฝึกอบรม รายละเอียด หัวข้อการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรม รวมถึงกำหนดให้การฝึกอบรมต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยหรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบันองค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยยอมรับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการรักษาความปลอดภัยการบินภายใต้แผนการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติมีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ เพื่อให้สอดคล้องตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) ตลอดจนมาตรฐาน กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

แผนภูมิแสดงลำดับกฎหมายและนโยบายแห่งชาติ

1.2 กฎหมายภายในประเทศ

(1) พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562

มาตรา 15 ให้คณะกรรมการการบินพลเรือนมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ให้ทันต่อเหตุการณ์ ถูกต้อง และครบถ้วนตามกฎหมาย และตามอนุสัญญาและภาคผนวก และให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดนโยบายด้านการบินพลเรือนของประเทศ และพิจารณาอนุมัติแผนนริภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนอำนวยความสะดวกในการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนแม่บทการจัดตั้งสนามบินพาณิชย์ของประเทศ และแผนด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบินพลเรือนที่คณะกรรมการการบินพลเรือนกำหนด

มาตรา 21 วรรคสอง ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะและผู้ประกอบการในสนามบินอนุญาตต้องรับผิดชอบและกำกับดูแลการปฏิบัติตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินและแผนนริภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ

มาตรา 50/15 ให้สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ และจัดทำ ดำเนินการและกำกับติดตามให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ รวมทั้งรับผิดชอบในการป้องกันกิจการการบินพลเรือนจากการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยต้องปฏิบัติการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(1) รับผิดชอบต่อการกำกับดูแลการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนในประเทศไทย

(2) กำกับ ติดตามการปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยของสนามบิน อากาศยาน ตัวแทนควบคุมการไปรษณีย์ควบคุม ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ และผู้ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

...

การดำเนินการตามมาตรานี้ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามอนุสัญญาและภาคผนวก รวมถึงพันธกรณีตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการบินพลเรือนที่ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา 50/17 ในการบริหารแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติให้ผู้อำนวยความสะดวกมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

...

(9) จัดทำ และกำกับ ติดตาม หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ เพื่อใช้สำหรับการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรที่รับผิดชอบในการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยในการบินที่กำหนดขึ้น ตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

...

มาตรา 50/18 ภายใต้แผนควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ตามมาตรา 50/17 (10) ให้ผู้อำนวยความสะดวกให้มีการตรวจสอบเพื่อติดตามการปฏิบัติตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ หรือแผนรักษาความปลอดภัยของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ตัวแทนควบคุม

การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ และผู้ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

มาตรา 50/19 ภายใต้แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ตามมาตรา 50/ 17 (9) ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับหรือที่รับผิดชอบในการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ นอกจากนี้ แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ จะต้องระบุถึงการคัดเลือก การกำหนดคุณสมบัติ การฝึกอบรม การออกใบรับรองและการสร้างแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยและจะต้องระบุถึงความรับผิดชอบต่าง ๆ แผนฝึกอบรม หลักสูตร การทดสอบระบบการฝึกอบรม และส่วนประกอบที่เหมาะสมอื่น ๆ

ให้ผู้อำนวยความสะดวกประสานงานในการจัดทำและรับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงาน นิติบุคคล และองค์กรต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

การทบทวนแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

มาตรา 50/22 ในกรณีเพื่อความจำเป็นในการรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามแผนการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ และแผนควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ให้ผู้อำนวยความสะดวกมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) ออกคำสั่งการรักษาความปลอดภัย เพื่อกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ ตัวแทนควบคุมการ ไปรษณีย์ควบคุม ผู้ให้บริการครุภัณฑ์การบิน ผู้ให้บริการภาคพื้น หรือผู้ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติต้องปฏิบัติ

(2) ออกเอกสารคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะด้านการรักษาความปลอดภัย เพื่อแนะนำหรือเสนอแนะให้บุคคลหรือหน่วยงานใด ๆ ใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยตามที่ระบุไว้ในเอกสารคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะดังกล่าว

คำสั่งการรักษาความปลอดภัยตาม (1) ต้องระบุวันเวลาและระยะเวลาที่บุคคลหรือหน่วยงานนั้นจะต้องปฏิบัติตามคำสั่ง และจะต้องระบุให้บุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวแต่งตั้งบุคคล ผู้จะรับผิดชอบในการปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งด้วย โดยแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวให้ผู้อำนวยความสะดวกทราบโดยเร็ว

มาตรา 50/24 เพื่อการดูแลรักษาความปลอดภัยในบริเวณสนามบินอนุญาต หรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต ให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต มีหน้าที่ดูแลให้มีการกระทำการอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมายในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาต หรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต มีอำนาจตรวจสอบบุคคล หากมีกรณีเป็นที่สงสัยและมีความจำเป็นอาจค้นตัวบุคคล สิ่งของ สัมภาระ สินค้าของที่ส่งโดยผู้ให้บริการส่งด่วนที่เรียกว่าคูเรียร์ พัสดุส่งด่วน เพื่อค้นหาอาวุธวัตถุ หรืออุปกรณ์อื่นใด ซึ่งอาจนำไปใช้กระทำการอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กรณีที่เป็นการตรวจค้นไปรษณีย์ภัณฑ์ จะเปิดออกตรวจค้นได้ เฉพาะเมื่อมีสิ่งบ่งชี้อันสมควรว่าไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นบรรจุอาวุธ วัตถุ หรืออุปกรณ์อื่นใด ที่อาจนำไปใช้กระทำการอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อกำหนด

เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตอาจมอบหมายหน้าที่ ตามวรรคหนึ่ง และวรรคสองให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นกระทำการแทนได้

บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนตามวรรคสาม ต้องผ่านการคัดเลือก ฝึกอบรม และตรวจสอบดูแล้วว่า สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐาน กฎ และขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ของแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ และแผนควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

มาตรา 50/27 แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนรักษาความปลอดภัยสนามบิน แผนรักษาความปลอดภัยของผู้ดำเนินการเดินอากาศ และแผนรักษาความปลอดภัยอื่นใดที่จัดทำขึ้นตามมาตรา 50/17 (9) (10) (11) และ (12) อาจกำหนดให้มีสถานะของชั้นความลับ

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยจะต้องมีมาตรการหรือการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่นิติบุคคล และบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนต่าง ๆ เหล่านี้ ต้องรับรู้ถึงสถานะของชั้นความลับของแผนดังกล่าวและต้องปกป้องข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนดังกล่าวในการนี้อาจกำหนดให้มีสถานะของข้อมูลเช่นว่านั้น และผู้รับข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวจะต้องตระหนักถึงสถานะของข้อมูลดังกล่าว

มาตรา 50/28 ห้ามมิให้บุคคลใดดำเนินงานสนามบินสาธารณะ เว้นแต่จะมีแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาต และที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการแล้ว

เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตและที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตต้องจัดทำและบังคับใช้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของตนที่ได้จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตและที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ และผู้ดำเนินการสนามบินต้องทบทวนและปรับปรุงแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของตนให้ทันสมัย

เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตและที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตต้องพัฒนาและบังคับใช้แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน เพื่อให้มั่นใจถึงการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ของตนซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตและที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตต้องยื่นแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนตามวรรคสามให้ผู้ดำเนินการ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนนำไปบังคับใช้

มาตรา 50/29 ห้ามมิให้บุคคลใดดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการเดินอากาศ เว้นแต่ จะมีแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของผู้ดำเนินการเดินอากาศที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการแล้ว หรือเป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยบริการเดินอากาศ

ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องจัดทำและบังคับใช้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของผู้ดำเนินการเดินอากาศที่ได้จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ในกรณีผู้ดำเนินการเดินอากาศให้บริการขนส่งสินค้าด้วย จะต้องมีการควบคุมการรักษาความปลอดภัยสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์เพิ่มเติมที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการ

ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องพัฒนาและบังคับใช้แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน เพื่อให้มั่นใจถึงการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ของตนซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

ผู้ดำเนินการเดินอากาศต้องยื่นแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ตามวรรคสาม ให้ผู้อำนวยการเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนนำไปบังคับใช้

มาตรา 50/30 ห้ามมิให้บุคคลใดดำเนินการเป็นผู้ให้บริการจราจรทางอากาศของสนามบินใด ๆ ในราชอาณาจักรเว้นแต่จะมีแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของผู้ให้บริการจราจรทางอากาศที่ได้รับ ให้ความเห็นชอบจากผู้อำนวยการแล้ว

ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศต้องจัดทำและบังคับใช้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ของผู้ให้บริการจราจรทางอากาศที่ได้จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ของผู้ให้บริการจราจรทางอากาศต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน แห่งชาติ

ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศต้องพัฒนาและบังคับใช้แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบิน พลเรือนเพื่อให้มั่นใจถึงการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัย ของเจ้าหน้าที่ของตนซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศต้องยื่นแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ตามวรรคสาม ให้ผู้อำนวยการเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนนำไปบังคับใช้

มาตรา 50/31 ห้ามมิให้บุคคลใดดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการขนส่งสินค้า ไปรษณีย์ภัณฑ์สัมภาระ หรือสิ่งอื่น ๆ ทางอากาศ เว้นแต่จะมีแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของตัวแทน ควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุมที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการแล้ว และได้รับใบรับรองการเป็นตัวแทน ควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุมที่ออกโดยผู้อำนวยการเพื่อการนี้

ตัวแทนควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุมต้องจัดทำและบังคับใช้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ของตัวแทนควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุมที่ได้จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแผนรักษาความปลอดภัย การบินพลเรือนของตัวแทนควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุมต้องเป็นไปตามที่ได้ระบุไว้ในแผนรักษาความปลอดภัย การบินพลเรือนแห่งชาติ

ตัวแทนควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุมต้องจัดทำและบังคับใช้แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัย การบินพลเรือนเพื่อให้มั่นใจถึงการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัย ของเจ้าหน้าที่ของตนซึ่งสอดคล้องกับแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

ตัวแทนควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุมต้องยื่นแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ตามวรรคสามให้ผู้อำนวยการเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนนำไปบังคับใช้

มาตรา 50/32 เพื่อป้องกันการบินพลเรือนจากการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตและที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ตัวแทนควบคุม การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ หรือผู้ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในแผนรักษาความปลอดภัย การบินพลเรือนแห่งชาติ จะต้อง

- (1) ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนรักษาความปลอดภัยของตนที่ผู้อำนวยการให้ความเห็นชอบ
- (2) เข้าไปมีส่วนร่วมในแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติและแผนควบคุม คุณภาพการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ
- (3) ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบว่าได้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนรักษาความปลอดภัยของตน อย่างเต็มรูปแบบ
- (4) ให้ข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย เมื่อผู้อำนวยการร้องขอ
- (5) เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยสนามบินที่เกี่ยวข้อง
- (6) ปฏิบัติตามคำสั่งการรักษาความปลอดภัยใด ๆ ที่ตนได้รับ ซึ่งออกโดยผู้อำนวยการ

มาตรา 50/33 เพื่อป้องกันการบินพลเรือนจากการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย บุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดที่กำหนดให้สนับสนุนหรือให้ความร่วมมือไว้ในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติต้อง

(1) ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนรักษาความปลอดภัยใด ๆ ที่ผู้อำนวยการให้ความเห็นชอบ ซึ่งกำหนดให้ตนต้องปฏิบัติตาม

(2) เข้าไปมีส่วนร่วมในแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ และแผนควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

(3) ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบางส่วน การตรวจสอบทั้งระบบ และการสอบสวนใด ๆ ซึ่งผู้อำนวยการเป็นผู้ตัดสินใจดำเนินการ

(4) ให้ข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย เมื่อผู้อำนวยการร้องขอ

(5) เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยสนามบินที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับการร้องขอ

(6) ปฏิบัติตามคำสั่งการรักษาความปลอดภัยใด ๆ ที่ตนได้รับ ซึ่งออกโดยผู้อำนวยการ

(2) แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (National Civil Aviation Security Training Programme: NCASTP)

ข้อ 4.2 การฝึกอบรม (พนักงานตรวจค้น)

การฝึกอบรมพนักงานตรวจค้นต้องมีการกำหนดวิธีการฝึกอบรม หัวข้อการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน รวมถึงต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ การฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การฝึกอบรมเบื้องต้นก่อนการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมทบทวนหลังจากที่ได้มีการปฏิบัติงานไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรม สำหรับพนักงานตรวจค้นในแต่ละตำแหน่งให้เป็นที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการรับรองพนักงานตรวจค้น

ข้อ 5.2 การฝึกอบรม (พนักงานรักษาความปลอดภัย)

การฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยต้องมีการกำหนดวิธีการฝึกอบรม หัวข้อการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน รวมถึงต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ การฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การฝึกอบรมเบื้องต้นก่อนการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมทบทวนหลังจากที่ได้มีการปฏิบัติงานไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัยและหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัยให้เป็นที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ข้อ 6.2 การฝึกอบรม (ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย)

การฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัยให้ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัยต้องมีการกำหนด วิธีการฝึกอบรม หัวข้อการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน รวมถึงต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ การฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนหลังจากที่ได้มีการปฏิบัติงานไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการและหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ข้อ 7.2 การฝึกอบรม (ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย)

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยและผู้ดำเนินการต้องทำให้มั่นใจว่าครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยในแต่ละด้านให้เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการรับรองครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย

ข้อ 9.2 การฝึกอบรม (ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน)

การฝึกอบรมผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบินต้องมีการกำหนดวิธีการฝึกอบรม หัวข้อการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน รวมถึงต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ การฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนหลังจากที่ได้มีการปฏิบัติงานไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ให้เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ข้อ 10.2 การฝึกอบรม (สมาชิกลูกเรือ)

การฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัยให้สมาชิกลูกเรือต้องมีการกำหนดวิธีการฝึกอบรม หัวข้อการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน รวมถึงต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ การฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนหลังจากที่ได้มีการปฏิบัติงานไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับสมาชิกลูกเรือให้เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ข้อ 11.3 การฝึกอบรม (เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ)

การฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัยให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศต้องมีการกำหนดวิธีการฝึกอบรม หัวข้อการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน รวมถึงต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ การฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนหลังจากที่ได้มีการปฏิบัติงานไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศให้เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ข้อ 14.1 ผู้ดำเนินการสนามบิน

14.1.1 ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Training) ให้กับผู้ที่ขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน

14.1.2 ต้องจัดให้มีการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ให้กับบุคคลดังต่อไปนี้

1) พนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยสนามบินที่สนามบินว่าจ้าง

2) ผู้เช่าพื้นที่สนามบินหรือผู้ใช้พื้นที่สนามบิน

ทั้งนี้ รูปแบบ วิธีการ และรายละเอียดในการฝึกอบรมหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Training) รวมถึงการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness Campaigns) ให้เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ข้อ 14.2 ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ ผู้ให้บริการระบบการสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศ และระบบติดตามอากาศยาน ตัวแทนควบคุม การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ส่งทราบตัวตน และผู้ให้บริการครัวการบิน

ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ให้กับพนักงานของผู้ดำเนินการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยการบินของตน ทั้งนี้ รวมถึงพนักงานตามสัญญาจ้างของผู้ดำเนินการ (Outsource) ด้วย

ทั้งนี้ รูปแบบ วิธีการ และรายละเอียดในการฝึกอบรมหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Training) รวมถึงการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ให้เป็นไปตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ฐานความผิดและบทกำหนดโทษ

ลำดับ	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
1	มาตรา 21	มาตรา 75 วรรคสาม ผู้ดำเนินการเดินอากาศหรือผู้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะหรือผู้ประกอบการในสนามบินอนุญาตหรือผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามแผนรักษาความปลอดภัย หรือแผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 21 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2	มาตรา 50/22 (1)	มาตรา 108/1 ผู้ใดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งการรักษาความปลอดภัยที่ออกให้แก่ตนตามมาตรา 50/22 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
3	มาตรา 50/27 วรรคสอง	มาตรา 108/5 ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (1) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนในการรักษาความปลอดภัยตามมาตรา 50/27 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
4	มาตรา 50/28 มาตรา 50/29 มาตรา 50/30 มาตรา 50/31	มาตรา 108/6 เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ หรือตัวแทนควบคุมหรือการไปรษณีย์ควบคุม ประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนมาตรา 50/28 มาตรา 50/29 มาตรา 50/30 หรือมาตรา 50/31 แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท
5	มาตรา 50/32	มาตรา 108/7 เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ตัวแทนควบคุม การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ หรือผู้ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา 50/32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกิน สี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
6	มาตรา 50/33	มาตรา 108/8 ผู้ใดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน อย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 50/33 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

1.3 มาตรฐานระหว่างประเทศ

ภาคผนวก 17 ของอนุสัญญาการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. 1944 ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย ได้กล่าวถึงความสำคัญของมาตรฐานฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ดังนี้

มาตรฐาน 2.4.3 รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องให้ความร่วมมือกับรัฐอื่นในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ และแผนควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติตามความจำเป็น

มาตรฐาน 3.4.1 รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องทำให้มั่นใจว่า หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมมีการพัฒนาและนำนโยบายด้านการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนระดับชาติ (National Training Policy) ไปใช้กับบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รับผิดชอบภายใต้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ทั้งนี้ นโยบายด้านการฝึกอบรมดังกล่าว ต้องถูกออกแบบเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน 3.4.2 รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องทำให้มั่นใจว่า แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน (Aviation Security Training Programmes) ได้กำหนดให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบภายใต้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASP) ต้องได้รับการประเมินสมรรถนะและคงไว้ซึ่งการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐาน 3.4.3 รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องทำให้มั่นใจว่ามีการพัฒนาและนำระบบการรับรอง (Certification System) มาใช้เพื่อให้มั่นใจว่าครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยมีคุณสมบัติถูกต้องเหมาะสมตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

มาตรฐาน 3.4.4 รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องทำให้มั่นใจว่าบุคคลที่ทำหน้าที่ในการตรวจค้นได้รับการรับรอง (Certified) โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดของแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลเช่นว่านั้นสามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและน่าเชื่อถือ

มาตรฐาน 3.4.5 รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องทำให้มั่นใจว่าบุคคลที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยทั้งระบบ การทดสอบการรักษาความปลอดภัย และการตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยเฉพาะด้านได้รับการฝึกอบรมตามมาตรฐานที่เหมาะสมสำหรับหน้าที่ดังกล่าวโดยสอดคล้องกับแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ

มาตรฐาน 3.4.6 รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องทำให้มั่นใจว่าบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รับผิดชอบภายใต้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ รวมทั้งบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เข้าสู่พื้นที่เขตการบิน (airside) โดยปราศจากการติดตามควบคุม ได้รับการฝึกอบรมการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (security awareness) ทั้งหลักสูตรเบื้องต้นและทบทวน

ข้อแนะนำพึงปฏิบัติ 3.4.7 รัฐภาคีแต่ละรัฐควรกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รับผิดชอบภายใต้แผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ดำเนินการส่งเสริม พัฒนา และปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการและกลไกที่สามารถช่วยสร้างวัฒนธรรมด้านการรักษาความปลอดภัยที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพได้

1.4 วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน

มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐานในการดำเนินการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนให้แก่บุคคลของผู้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในแผนการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (National Civil Aviation Security Training Programme : NCASTP) ซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนภายใต้แผนการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ เพื่อให้บุคลากรดังกล่าวมีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ เพื่อให้สอดคล้องตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) ตลอดจนมาตรฐานกฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

1.5 ขอบเขตของมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน

มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน ประกอบด้วยรูปแบบ วิธีการ และหลักสูตรการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินสำหรับบุคลากร ดังนี้

1. พนักงานตรวจค้น (Screener)
2. พนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard)
3. ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Manager)
4. ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย (Aviation Security Instructor)
5. ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security Internal Auditor)
6. สมาชิกลูกเรือ (Crew Member)
7. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel)
8. บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของผู้ดำเนินการและผู้เข้าพื้นที่สนามบินหรือผู้ใช้พื้นที่สนามบิน
9. ผู้ขอบัตรอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน

1.6 การบังคับใช้มาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน

ผู้ดำเนินการ (Operator) มีหน้าที่จัดให้มีการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยแก่บุคลากรภายใต้การกำกับดูแลที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้เป็นไปตามมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินฉบับนี้ ซึ่งรวมถึง พนักงานตามสัญญาจ้างของผู้ดำเนินการ (Outsource) ที่ต้องมีการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยแก่บุคลากรภายใต้การกำกับดูแลที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้เป็นไปตามมาตรฐานการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินฉบับนี้เช่นเดียวกัน

1.7 การออกแบบเนื้อหาและรายละเอียดการฝึกอบรม

1.7.1 การฝึกอบรมต้องประกอบด้วย การฝึกอบรมภาคทฤษฎี การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ และการฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (OJT) หลักสูตรการฝึกอบรมจะต้องมีเนื้อหาครอบคลุมอย่างน้อยตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในมาตรฐานฉบับนี้ ให้เป็นไปตามกิจกรรมหรือหน้าที่ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ

1.7.2 เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องเป็นไปตามเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานฉบับนี้ ซึ่งครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยการบินจะต้องนำเนื้อหาที่ระบุไว้แต่ละหลักสูตรไปขยายผล เพื่อจัดทำเอกสารประกอบการสอนและการฝึกอบรม เช่น เอกสารการเรียน (Handout) สื่อการสอน (Presentation) หรือเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม

1.7.3 การฝึกอบรมภาคปฏิบัติในบางหลักสูตรที่มีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เพื่อฝึกหรือลงมือปฏิบัติ โดยให้อุปกรณ์ประเภทเดียวหรือใกล้เคียงกับที่ใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุด เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจ และคุ้นเคยกับการทำงานและการใช้งานอุปกรณ์นั้นๆ อย่างครบถ้วน

1.7.4 การฝึกอบรมตลอดทั้งหลักสูตรต้องดำเนินการโดยครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยยอมรับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

DRAFT

DRAFT

(ว่าง)

บทที่ 2 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย

การสร้างการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยให้กับบุคลากรด้านการบินดำเนินการเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันเหตุที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ในบทนี้กำหนดหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการบิน ดังนี้

2.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel)

แผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) ได้กำหนดบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบินที่ต้องฝึกอบรมการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ดังต่อไปนี้

1. พนักงานตรวจค้น (Screener)
2. พนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard)
3. ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Manager)
4. ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย (Aviation Security Instructor)
5. ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security Internal Auditor)
6. สมาชิกลูกเรือ (Crew Member)

บุคลกรดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความรู้หรือการฝึกอบรมการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ก่อนที่จะทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน

2.1.1 การฝึกอบรมเบื้องต้นสำหรับหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย สำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel)

บุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Personnel) จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเบื้องต้นหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง โดยมีหัวข้ออย่างน้อย ดังต่อไปนี้

เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

(1) วัตถุประสงค์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Objectives and related regulations)

- (ก) เป้าประสงค์ของการฝึกอบรม
- (ข) ภัยคุกคามการบินในปัจจุบันและอนาคตที่จะกระทบต่อการบินพลเรือน
- (ค) การกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- (ง) กฎหมายและพันธะผูกพันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยการบิน

(2) การรักษาความปลอดภัยในสนามบิน (Aviation security at airport)

- (ก) วัตถุประสงค์ของการรักษาความปลอดภัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (ข) การรักษาความปลอดภัยพื้นที่นอกเขตการบิน (Landside) และพื้นที่เขตการบิน (Airside) รวมถึงพื้นที่เขตหวงห้าม (Security Restricted Area)
- (ค) การควบคุมและข้อกำหนดการเข้าถึงพื้นที่เขตการบิน พื้นที่เขตหวงห้าม และอากาศยานในด้านการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

- 1) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการเข้าถึงพื้นที่
- 2) ข้อกำหนดให้แสดงบัตรผ่านบุคคลและยานพาหนะ
- 3) การติดบัตรผ่านเข้าพื้นที่ให้เห็นตลอดเวลา
- 4) ขั้นตอนการปฏิบัติในกรณีบัตรผ่านเข้าพื้นที่สูญหาย

(ง) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการเข้าถึง (Access Control) ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบ (Challenge) บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต

(จ) บทลงโทษในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

(3) การขู่วางระเบิด (Bomb threats)

(ก) เทคนิคการฟัง รวมถึงการจดจำคำพูด สำเนียง สภาพแวดล้อมโดยรอบจากปลายสายหรือบุคคลนั้น

(ข) การบันทึกการสนทนา

(ค) การประวิงเวลาปลายสายเพื่อให้ได้รับข้อมูลมากที่สุด

(ง) เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุด

(จ) การประเมินความน่าเชื่อถือของปลายสาย

(ฉ) แจ้งเตือนเพื่อนร่วมงานเพื่อให้สามารถรายงานการขู่วางระเบิดไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(ช) การรายงานเหตุการณ์

(4) การตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน (Responding to security-related incidents and accidents)

(ก) การตอบสนองต่อบุคคลที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย

(ข) การตอบสนองต่อภัยคุกคาม

(ค) การจี้เครื่องบิน

(ง) การขู่วางระเบิด

(จ) การค้นพบสิ่งของต้องสงสัย

(ฉ) บุคคลที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

(ช) การจับตัวประกัน

(ซ) เหตุกราดยิง (Active shooter)

(ฅ) การรายงาน และรายงานต่อใคร

(ญ) หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุ

2.1.2 วิธีการฝึกอบรม ต้องดำเนินการตามรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(1) การฝึกอบรมโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ทำการสอน โดยการบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ การบรรยาย การสาธิตผ่านการฝึกอบรมทางออนไลน์ โดยมีช่องทางให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถสื่อสารและโต้ตอบกันได้โดยทันที (Virtual Classroom)

(2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

(3) การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)

2.1.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียน (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
 - (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
 - (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course outline)
 - (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

2.1.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรมหรือการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปสำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดอีกต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่

2.1.5 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

บุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Personnel) ต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหลักสูตรแต่ละตำแหน่ง

2.2 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness for Non-Security Personnel)

บุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Non-Security Personnel) หมายถึงบุคคลทั้งหลายที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการบินพลเรือน แต่ไม่ใช่หน้าที่ที่ระบุว่าเป็นความรับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยการบินที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. พนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยสนามบินที่สนามบินว่าจ้าง และผู้เช่าพื้นที่สนามบินหรือผู้ใช้พื้นที่สนามบิน
2. บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของผู้ดำเนินการ
3. พนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยการบินของผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ ผู้ให้บริการระบบการสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศ และระบบติดตามอากาศยาน ตัวแทนควบคุม การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ส่งทราบตัวตนและผู้ให้บริการครุภัณฑ์การบิน
4. พนักงานตามสัญญาจ้างของผู้ดำเนินการ (Outsource)

ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ให้กับพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยสนามบินที่สนามบินว่าจ้าง และผู้เช่าพื้นที่สนามบินหรือผู้ใช้พื้นที่สนามบิน รวมถึงพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยการบินของผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ ตัวแทนควบคุม การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ส่งทราบตัวตน และผู้ให้บริการครีวการบิน และพนักงานตามสัญญาจ้างของผู้ดำเนินการ (Outsource) ด้วย

วัตถุประสงค์ของการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ต้องจัดทำขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างวัฒนธรรมด้านการรักษาความปลอดภัย (Security culture) ในหน่วยงานของตน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ระบุถึงภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นและการรับรู้ถึงเหตุการณ์ที่น่าสงสัยได้
2. รับรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน
3. เข้าใจในวิธีการปฏิบัติด้านการรักษาความปลอดภัยที่ถูกต้อง

2.2.1 การฝึกอบรมเบื้องต้นหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness for Non-Security Personnel) โดยต้องมีเนื้อหาอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1) เป้าประสงค์ของการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบินและความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยการบิน

(2) ภัยคุกคามในปัจจุบันและการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยการบิน

(4) อธิบายถึงบุคลากรในด้านการรักษาความปลอดภัยที่สำคัญและบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานที่เกี่ยวข้อง

(5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการเข้าถึง (Access Control) ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบ (Challenge) บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต

(6) ข้อกำหนดเฉพาะในด้านการรักษาความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เช่น การระบุตัวผู้โดยสารและสมาชิกลูกเรือกับสัมภาระลงทะเลเบียน (Passenger, Cabin Crew and Hold Baggage reconciliation) การรักษาความปลอดภัยอากาศยานจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต สภาพแวดล้อมของสนามบินที่ปฏิบัติงาน (Aviation Security in Their Working Environment) โดยต้องพิจารณาตามความเหมาะสมกับการดำเนินงานของตนด้วย เช่น พนักงานคลังสินค้า พนักงานให้บริการภาคพื้นต่างๆ พนักงานของผู้ให้บริการครีวการบิน เป็นต้น

(7) ข้อกำหนดเกี่ยวกับเขตหวงห้าม การควบคุมการเข้าถึงพื้นที่ รวมถึงการแสดงบัตรผ่านเข้าออกพื้นที่ทั้งพื้นที่เขตการบิน พื้นที่นอกเขตการบิน และเขตหวงห้าม (Access control to landside, Airside Security and restricted area) โดยต้องพิจารณาตามความเหมาะสมกับการดำเนินงานของตนด้วย เช่น พนักงานคลังสินค้าพนักงานให้บริการภาคพื้นต่าง ๆ พนักงานของผู้ให้บริการครีวการบิน เป็นต้น

(8) ข้อกำหนด (เฉพาะหน่วยงานตน) เกี่ยวกับบัตรอนุญาตและสิทธิในการเข้าถึงพื้นที่

(9) ข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการจัดการปฏิบัติการด้านการรักษาความปลอดภัย

(10) การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาในเหตุการณ์ที่น่าสงสัย

(ก) การตอบสนองต่อบุคคลที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย

(ข) การค้นพบสิ่งของต้องสงสัย

(ค) บุคคลที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

(ง) เหตุกราดยิง (Active shooter)

(จ) การรายงาน และรายงานต่อใคร

(ฉ) หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุ

(11) บทลงโทษในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

(12) การข่มขู่วางระเบิดสนามบินและอากาศยานทางโทรศัพท์

(13) หมายเลขแจ้งเหตุของสนามบินในกรณีที่พบการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

2.2.2 วิธีการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns)

การสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ให้กับพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยสนามบินที่สนามบินว่าจ้าง และผู้เช่าพื้นที่สนามบินหรือผู้ใช้พื้นที่สนามบิน รวมถึงพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยการบินของผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ ตัวแทนควบคุม การไปรษณีย์ควบคุม ผู้ส่งตราบัตร และผู้ให้บริการครัวการบิน และพนักงานตามสัญญาจ้างของผู้ดำเนินการ (Outsource) ให้ดำเนินการด้วยวิธีอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(1) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือการจัดการฝึกอบรมทางออนไลน์ โดยมีช่องทางให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถสื่อสารและตอบโต้กันได้ทันที (Virtual Classroom)

(2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

(3) การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)

(4) การประกาศเสียงตามสาย (Public Announcement)

(5) สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นิตยสาร โปสเตอร์ กระดานข่าวหรือจดหมายข่าว หรือแผ่นพับ เป็นต้น

2.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(1) เอกสารการเรียนรู้ (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ (Hard copy)

(2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

- (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
- (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
- (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)
- (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่น ๆ (ตามความเหมาะสม)

2.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

เพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพ ผู้ดำเนินการต้องพิจารณาถึงวิธีในการวัดผลหรือประเมินผลการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness Campaigns) และกำหนดเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนดในการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวิธีการการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ผู้ดำเนินการต้องทำให้มั่นใจว่ามีการติดตามประสิทธิภาพของการดำเนินการดังกล่าว เช่น การทดสอบแบบปรนัย การสุ่มสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากพนักงานร้านค้า พนักงานสายการบินหรือหน่วยงานต่างๆ ที่มีในพื้นที่ของตน โดยมีการบันทึกรับทราบและลงนาม (Read and Sign) เป็นต้น

2.2.5 การทบทวน (Recurrent)

บุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Non-Security Personnel) ต้องได้รับการทบทวนเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness for Non – Security Personnel) โดยวิธีการสร้างหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ในทุก ๆ 24 เดือน พร้อมทั้งมีการวัดผลการทบทวน ทั้งนี้ ในการทบทวน ผู้ดำเนินการต้องพิจารณาเนื้อหา เพื่อให้สามารถใช้ได้กับบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ด้วย โดยคำนึงถึงผลของการควบคุมคุณภาพและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาปรับปรุงข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อจัดการทบทวนให้กับบุคลากรบ่อยขึ้น

บทที่ 3 พนักงานตรวจค้น (Screener)

พนักงานตรวจค้นเป็นบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบินที่มีหน้าที่ตรวจค้นบุคคลและสิ่งของ โดยพนักงานตรวจค้นจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบิน พลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) รวมถึงกฎ ระเบียบ ข้อกำหนด และประกาศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพนักงานตรวจค้น แบ่งออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. พนักงานลำเลียงกระเป๋าเข้าเครื่องเอกซเรย์ (X-ray Baggage Loaders)
2. พนักงานตรวจค้นร่างกาย (Body Searchers)
3. พนักงานวิเคราะห์ภาพเอกซเรย์ (X-Ray Operators)
4. พนักงานตรวจค้นสัมภาระ (Baggage Searchers)
5. พนักงานตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ (Cargo and Mail Screeners)
6. พนักงานตรวจค้นยานพาหนะ (Vehicle Screeners)
7. หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น (Screener Supervisor)

พนักงานตรวจค้นจะต้องได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัยอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness)
2. หลักสูตรการฝึกอบรมเบื้องต้นสำหรับพนักงานตรวจค้น

ในกรณีที่พนักงานตรวจค้นประสงค์จะขอเพิ่มประเภทใบรับรองพนักงานตรวจค้นจะต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น

3.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)

3.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ตามบทที่ 2 ข้อ 2.1.1 ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง

3.1.2 หลักสูตรการฝึกอบรมเบื้องต้นสำหรับพนักงานตรวจค้น

3.1.2.1 เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

พนักงานตรวจค้นต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างน้อยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
1. พนักงานตรวจค้นทุกตำแหน่ง รวมถึง พนักงานลำเลียงกระเป๋าเข้าเครื่องเอกซเรย์ (X-ray Baggage Loaders)	<p>การฝึกอบรมภาคทฤษฎี</p> <p>1. หลักสูตรพื้นฐานสำหรับพนักงานตรวจค้น (Basic Screening)</p> <p>1.1 การปฏิบัติงานในสนามบิน (Working at the Airport)</p> <p>1.2 การควบคุมบุคคลในการเข้าพื้นที่ (Access Control People)</p> <p>1.3 การตรวจค้นพื้นที่สำหรับผู้โดยสารก่อนที่จะขึ้นบนอากาศยาน (Searching and Securing a Sterile Holding Area)</p>	4 ชั่วโมง

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
	<p>1.4 หลักการทำงานของอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยตาม การปฏิบัติงาน (ถ้ามี)</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) เครื่องตรวจจับโลหะแบบมือถือ (HHMD) (ข) เครื่องมือตรวจจับโลหะแบบเดินผ่าน (WTMD) (ค) เครื่องมือตรวจจับร่องรอยสารระเบิด (ETD) (ง) เครื่องมือตรวจวัตถุตามร่างกายผู้โดยสาร (Full Body Scanner) (จ) อุปกรณ์อื่นตามคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการ <p>1.5 การจัดวาง สัมภาระลงทะเลเป็น สัมภาระไม่ลงทะเลเป็น สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือสิ่งของอื่นใด บนสายพาน ลำเลียงก่อนเข้าสู่อุโมงค์เครื่องเอกซเรย์ และจัดการ ไหลเวียนของบุคคล</p> <p>1.6 การตรวจสอบบัตรแสดงตน (Identification Card) และเอกสารเดินทาง (Travel Document)</p> <p>1.7 การตรวจสอบบัตรอนุญาตบุคคลเข้าพื้นที่</p> <p>1.8 กฎระเบียบของเหลว เจล สเปรย์</p> <p>1.9 การจำแนกอาวุธ วัตถุระเบิด และวัตถุต้องห้ามที่เป็น อันตรายต่อการบิน (Recognition of Weapons, Explosive and other prohibited items)</p> <p>1.10 การสุ่มตรวจค้นตามระดับภัยคุกคาม</p> <p>1.11 การทดสอบการทำงานของเครื่องมือรักษาความ ปลอดภัยตามการปฏิบัติงาน รวมถึงการบันทึกข้อมูล</p> <p>1.12 การแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response)</p> <p>1.13 การจัดการกับสิ่งของที่ต้องสงสัย</p> <p>1.14 การปฏิบัติงานตามข้อกำหนดในการจัดการกับ ผู้โดยสารและสถานการณ์วิกฤติ</p> <p>1.15 ทักษะการให้บริการที่สนับสนุนให้การรักษาความ ปลอดภัยมีประสิทธิภาพ (Customer service skills and how these support effective security) และการ ประสานงานกับพนักงานตรวจค้นในตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง</p>	

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
	<p>การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจค้นพื้นที่สำหรับผู้โดยสารก่อนที่จะขึ้นบนอากาศยาน 2. การจัดวางสัมภาระลงทะเลเบียน สัมภาระไม่ลงทะเลเบียน สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือสิ่งของอื่นใดบนสายพานลำเลียงก่อนเข้าสู่อุโมงค์เครื่องเอกซเรย์ และจัดการไหลเวียนของบุคคล 3. การตรวจสอบบัตรแสดงตน (Identification Card) และเอกสารเดินทาง (Travel Document) 4. การตรวจสอบบัตรอนุญาตบุคคลเข้าพื้นที่ 	3 ชั่วโมง
	<p>การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจค้นพื้นที่สำหรับผู้โดยสารก่อนที่จะขึ้นบนอากาศยาน 2. การจัดวาง สัมภาระลงทะเลเบียน สัมภาระไม่ลงทะเลเบียน สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือสิ่งของอื่นใดบนสายพานลำเลียงก่อนเข้าสู่อุโมงค์เครื่องเอกซเรย์ และจัดการไหลเวียนของบุคคล 3. การตรวจสอบบัตรแสดงตน (Identification Card) และเอกสารเดินทาง (Travel Document) 4. การตรวจสอบบัตรอนุญาตบุคคลเข้าพื้นที่ 	5 ชั่วโมง
2. พนักงานตรวจค้นสัมภาระ (Baggage Searchers)	<p>การฝึกอบรมภาคทฤษฎี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจค้นสิ่งของด้วยมือ ซึ่งรวมถึง <ul style="list-style-type: none"> (ก) สัมภาระไม่ลงทะเลเบียนและสัมภาระลงทะเลเบียน (ข) สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ รวมไปถึงการตรวจค้นสิ่งของที่ใช้สำหรับบริการครัวการบิน (Cargo and Mail, Catering Stores Security) (ค) สิ่งของที่จะเข้าไปในพื้นที่หวงห้าม เช่น สิ่งของส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในเขตหวงห้าม รถเข็น (Wheel Chair) และสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) รวมไปถึงอุปกรณ์ของสายการบิน (Company Material) และจดหมายของสายการบิน (Company Mail) เป็นต้น 2. การป้องกันการปะปนและการแทรกแซงสัมภาระ สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์จากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต 	2 ชั่วโมง

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
	<p>การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ</p> <p>1. การตรวจค้นสิ่งของด้วยมือ ซึ่งรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) สัมภาระไม่ลงทะเบียน (ข) สัมภาระลงทะเบียน (ค) สินค้าและไปรษณียภัณฑ์ รวมไปถึงการตรวจค้นสิ่งของที่ใช้สำหรับบริการครัวการบิน (Cargo and Mail, Catering Stores Security) (ง) สิ่งของที่จะเข้าไปในพื้นที่หวงห้าม เช่น สิ่งของส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในเขตหวงห้าม รถเข็น (Wheel Chair) สรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) รวมไปถึงอุปกรณ์ของสายการบิน (Company Material) และจดหมายของสายการบิน (Company Mail) เป็นต้น 	4 ชั่วโมง
	<p>การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training)</p> <p>1. การตรวจค้นสิ่งของด้วยมือ ซึ่งรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) สัมภาระไม่ลงทะเบียน (ข) สัมภาระลงทะเบียน (ค) สินค้าและไปรษณียภัณฑ์ รวมไปถึงการตรวจค้นสิ่งของที่ใช้สำหรับบริการครัวการบิน (Cargo and Mail, Catering Stores Security) (ง) สิ่งของที่จะเข้าไปในพื้นที่หวงห้าม 	15 ชั่วโมง
3. พนักงานวิเคราะห์ภาพเอกซเรย์ (X-Ray Screener)	<p>การฝึกอบรมภาคทฤษฎี</p> <p>(1) การใช้งานเครื่องเอกซเรย์ตามการปฏิบัติงานของสนามบิน (ถ้ามี) เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) เครื่องเอกซเรย์แบบดั้งเดิม (Conventional X-rays) (ข) เครื่องเอกซเรย์ระบบระบบตรวจจับวัตถุระเบิด (Explosive Detection System (EDS)) (ค) เครื่องตรวจจับอาวุธและวัตถุระเบิดประเภทของเหลว (Liquid Explosive Detection System (LEDS)) (ง) อุปกรณ์อื่นตามคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการ <p>(2) การใช้ฟังก์ชันต่างๆของเครื่องเอกซเรย์สำหรับการวิเคราะห์ภาพ</p>	4 ชั่วโมง

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
	(3) การตรวจค้นด้วยเครื่องเอกซเรย์ (ก) หลักการทั่วไปของการวิเคราะห์ภาพเอกซเรย์ (ข) การจำแนกภาพเอกซเรย์ของสิ่งที่เป็นภัยคุกคามและสิ่งที่ไม่ใช่ภัยคุกคามในการตรวจค้นสัมภาระไม่ลงทะเลเบียน และสัมภาระลงทะเลเบียน (ค) การตรวจค้นสัมภาระไม่ลงทะเลเบียน และสัมภาระลงทะเลเบียนด้วยเครื่องเอกซเรย์ และสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) รวมไปถึงอุปกรณ์ของสายการบิน (Company Material) และจดหมายของสายการบิน (Company Mail) เป็นต้น	
	<p>การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ โดยการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-Based Training)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาระไม่ลงทะเลเบียน 2. สัมภาระลงทะเลเบียน 3. สรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ทั้งนี้ หัวข้อการฝึกอบรมต้องเกี่ยวข้องกับหัวข้อเฉพาะที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่วิเคราะห์ภาพเอกซเรย์ ซึ่งฟังก์ชันของระบบคอมพิวเตอร์ต้องสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงและต้องประกอบด้วยคลังรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับสัมภาระไม่ลงทะเลเบียน สัมภาระลงทะเลเบียน รวมถึงสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และคู่มือที่ กพท. ประกาศกำหนด	5 ชั่วโมง
	<p>การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจค้นสัมภาระไม่ลงทะเลเบียนด้วยเครื่องเอกซเรย์ 2. การตรวจค้นสัมภาระลงทะเลเบียนด้วยเครื่องเอกซเรย์ 3. การตรวจค้นสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ด้วยเครื่องเอกซเรย์ 	15 ชั่วโมง

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
4. พนักงานตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ (Cargo and Mail Screeners)	<p>การฝึกอบรมภาคทฤษฎี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจสอบลักษณะของสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ (Nature of Consignment) ในเอกสารรับรองการรักษาความปลอดภัยสินค้าหรือไปรษณีย์ภัณฑ์ (Consignment Security Declaration: CSD) 2. การจำแนกภาพเอกซเรย์ของสิ่งที่เป็นภัยคุกคามและสิ่งที่ไม่ใช่ภัยคุกคามในการตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ รวมถึงสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) 3. การตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ และสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ด้วยเครื่องเอกซเรย์ 4. การตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk Cargo and Mail) 5. การตรวจค้นสินค้าอันตราย (Dangerous Goods) ที่ส่งผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยการบินด้วยเครื่องเอกซเรย์ 	2 ชั่วโมง
	<p>การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ</p> <p>โดยการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-Based Training)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ และสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ด้วยเครื่องเอกซเรย์ <p>ทั้งนี้ หัวข้อการฝึกอบรมต้องเกี่ยวข้องกับหัวข้อเฉพาะที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่วิเคราะห์ภาพเอกซเรย์ ซึ่งฟังก์ชันของระบบคอมพิวเตอร์ต้องสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงและต้องประกอบด้วยคลังรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ รวมถึงสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และคู่มือที่ กพท. ประกาศกำหนด</p>	2 ชั่วโมง
	<p>การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ และสรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ด้วยเครื่องเอกซเรย์ 	15 ชั่วโมง

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
5. พนักงานตรวจค้นร่างกาย (Body Searchers)	<p>การฝึกอบรมภาคทฤษฎี</p> <p>1. การตรวจค้นร่างกายด้วยอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย (ถ้ามี) เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) เครื่องตรวจวัตถุตามร่างกาย (Body Scanner) (ข) เครื่องตรวจจับโลหะชนิดเดินผ่าน (Walk Through Metal Detector: WTMD) (ค) เครื่องตรวจจับโลหะแบบมือถือ (Hand-Held Metal Detector: HHMD) (ง) อุปกรณ์อื่นตามคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการ <p>2. การตรวจค้นร่างกายด้วยมือ (Pat Down)</p>	2 ชั่วโมง
	<p>การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ</p> <p>1. การตรวจค้นร่างกายด้วยอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย (ถ้ามี) เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) เครื่องตรวจวัตถุตามร่างกาย (Body Scanner) (ข) เครื่องตรวจจับโลหะชนิดเดินผ่าน (Walk Through Metal Detector: WTMD) (ค) เครื่องตรวจจับโลหะแบบมือถือ (Hand-Held Metal Detector: HHMD) (ง) อุปกรณ์อื่นตามคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการ <p>2. การตรวจค้นร่างกายด้วยมือ (Pat Down)</p>	4 ชั่วโมง
	<p>การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training)</p> <p>1. การตรวจค้นร่างกายด้วยอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย (ถ้ามี) เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) เครื่องตรวจวัตถุตามร่างกาย (Body Scanner) (ข) เครื่องตรวจจับโลหะชนิดเดินผ่าน (Walk Through Metal Detector: WTMD) (ค) เครื่องตรวจจับโลหะแบบมือถือ (Hand-Held Metal Detector: HHMD) (ง) อุปกรณ์อื่นตามคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการ <p>2. การตรวจค้นร่างกายด้วยมือ (Pat Down)</p>	15 ชั่วโมง

ตำแหน่ง	หลักสูตร	จำนวน ชั่วโมง (ไม่น้อยกว่า)
6. พนักงานตรวจค้นยานพาหนะ (Vehicle Screeners)	การฝึกอบรมภาคทฤษฎี 1. การตรวจค้นยานพาหนะประเภทต่าง ๆ 2. การตรวจสอบบัตรอนุญาตสำหรับยานพาหนะที่เข้าภายในพื้นที่เขตการบิน (Airside) และ/หรือ เขตหวงห้าม (Security Restricted Area : SRA)	2 ชั่วโมง
	การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ 1. การตรวจค้นยานพาหนะประเภทต่าง ๆ 2. การตรวจสอบบัตรอนุญาตสำหรับยานพาหนะที่เข้าภายในพื้นที่เขตการบิน	2 ชั่วโมง
	การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) 1. การตรวจค้นยานพาหนะประเภทต่าง ๆ 2. การตรวจสอบบัตรอนุญาตสำหรับยานพาหนะที่เข้าภายในพื้นที่เขตการบิน	15 ชั่วโมง

3.1.2.2 วิธีการฝึกอบรม

วิธีการฝึกอบรมต้องออกแบบให้เหมาะสมกับทักษะและความรู้ที่จะถ่ายทอด ซึ่งอาจจัดรูปแบบ

1. การฝึกอบรมโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ทำการสอน
2. การฝึกอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-Based Training : CBT)
3. การฝึกอบรมสถานการณ์จำลอง

การฝึกอบรมภาคทฤษฎีมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาแนวคิด ความเข้าใจพื้นฐาน เหตุและผลในการปฏิบัติงาน หรือการดำเนินงานทางเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งมักจะเป็นการฝึกอบรมผ่านการบรรยายและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน ในห้องเรียน นอกจากการฝึกอบรมภาคทฤษฎีแล้วผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการฝึกอบรมภาคปฏิบัติร่วมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกอบรมวิธีการใช้เครื่องมือรักษาความปลอดภัย ขั้นตอนการตรวจค้นบุคคล สิ่งของ และยานพาหนะ เป็นต้น โดยในการฝึกอบรมภาคปฏิบัตินั้นอาจมีการจำลองสภาพแวดล้อมและสถานการณ์สมมติทั่วไป เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่เสมือนจริง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ และเข้าใจเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง รวมถึงยังช่วยพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานไปพร้อมกันอีกด้วย

โดยต้องดำเนินการตามรูปแบบ ดังต่อไปนี้

(1) การฝึกอบรมภาคทฤษฎี ซึ่งสามารถดำเนินการโดยวิธีการ ดังนี้

- (ก) การบรรยาย โดยการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ
- (ข) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

(2) การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ อาจมีการจำลองสภาพแวดล้อมและสมมติสถานการณ์ทั่ว ๆ ไปขึ้นภายในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่เสมือนจริง (Simulation) เช่น การฝึกอบรมการใช้เครื่องเอ็กซเรย์ การตีความภาพโดยการจำลองภารกิจจริงที่ผู้เข้าอบรมต้องเผชิญในการทำงาน

(3) การฝึกอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-Based Training : CBT)

การฝึกอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-Based Training : CBT) ในการวิเคราะห์ภาพเอ็กซเรย์ควรเป็นการฝึกอบรมในหัวข้อเฉพาะโดยวิธีการสอนต้องมีการตั้งคำถามและยกตัวอย่างในเรื่องที่เกี่ยวข้องซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียนรู้และตรวจสอบความเข้าใจของเนื้อหาของการเรียนการสอนตลอดช่วงการฝึกอบรมรวมถึงควรสามารถปรับระดับการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของแต่ละบุคคลที่เข้ารับการฝึกอบรม โดยการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการฝึกอบรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ กพท. ประกาศกำหนด

(4) การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training)

การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริงเป็นวิธีการหนึ่งของการฝึกอบรมเบื้องต้น ทั้งนี้ อาจพิจารณา กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมทบทวน โดยขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานตรวจค้น (Screener)

การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) จะต้องไม่รบกวนการปฏิบัติงาน จุดตรวจค้น โดยจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบุคคลดังต่อไปนี้

- (ก) ครูผู้สอนด้านการตรวจค้น (Screener Instructor) ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือ
- (ข) หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น (Screener Supervisor) ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือ
- (ค) พนักงานตรวจค้นที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 1 ปี ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

3.1.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียน (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่อง ดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
 - (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
 - (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)
 - (ง) การประเมินผล (Evaluation)

- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ท (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

3.1.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านตามเกณฑ์การทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และการทดสอบภาคปฏิบัติ คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

(1) การทดสอบภาคทฤษฎี

การทดสอบภาคทฤษฎีต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในการฝึกอบรม และต้องเน้นถึงเรื่องหน้าที่ที่เป็นบทบาทเฉพาะของพนักงานตรวจค้น (Screener) โดยมีการรวบรวมข้อคำถามสำหรับการทดสอบการรักษาความปลอดภัย การตรวจค้น และการวิเคราะห์ภาพเอกซเรย์ (Testing) เอาไว้อย่างเพียงพอเพื่อให้มั่นใจว่าการสอบมีมาตรฐานสำหรับการรับรองที่เชื่อถือได้และถูกต้อง

(2) การทดสอบภาคปฏิบัติ

การทดสอบภาคปฏิบัติ เป็นการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (ก) ความสามารถในการใช้งานเครื่องมือรักษาความปลอดภัยที่ใช้ในการตรวจค้น
- (ข) ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้งานเครื่องมือ
- (ค) ความสามารถในการดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง

(3) การทดสอบการตีความภาพโดยใช้คอมพิวเตอร์

พนักงานตรวจค้น (Screener) จะต้องรู้วิธีระบุสิ่งของต้องห้ามและอาวุธ เมื่อดูภาพเอกซเรย์กระเป๋าของผู้โดยสารหรือของเจ้าหน้าที่หรือสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ รวมถึงสรรพภัณฑ์ (Passenger/Staff Bags/Cargo and Mail/ Stores aka Supplies) ความสามารถดังกล่าวนี้ ควรประเมินโดยการทดสอบการตีความภาพเอกซเรย์โดยใช้หลักเกณฑ์ความสามารถในการระบุสิ่งของ เช่น ภาพเอกซเรย์ของสิ่งของต้องห้ามหรืออาวุธและภาพของกระเป๋าที่ปราศจากวัตถุต้องห้าม (Clean Bag) จำนวนหนึ่ง ระยะเวลาที่กำหนดให้สำหรับการฝึกตีความภาพเอกซเรย์ควรจะเท่ากับระยะเวลาของการตรวจค้นจริง ณ จุดตรวจค้น ผู้เข้าฝึกอบรมจะต้องระบุให้ได้ว่าเป็นกระเป๋าที่ปราศจากวัตถุต้องห้าม (Clean Bag) หรือเป็นกระเป๋าที่ ควรจะตรวจค้นด้วยมือหรือไม่ สำหรับภาพเอกซเรย์แต่ละภาพ นอกจากนี้จะต้องให้ผู้เข้าฝึกอบรมระบุว่าสิ่งของต้องห้ามหรืออาวุธที่ตรวจพบนั้นคือ สิ่งใดด้วยคะแนนที่ได้จากการทดสอบควรจะขึ้นอยู่กับจำนวนอัตราที่ตรวจพบ (Hit Rates) และอัตราการเตือนที่ผิดพลาด (False Alarm Rates) นอกจากนี้ อาจขึ้นอยู่กับจำนวนสิ่งของต้องห้าม และ/หรืออาวุธที่สามารถระบุได้อย่างถูกต้องในการจัดทำข้อสอบนั้นต้องคำนึงถึงหลักที่ว่าความน่าจะเป็นในการตรวจพบ (Probability of Detection) มิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจดจำสิ่งของต้องห้ามและอาวุธจากภาพที่ปรากฏเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงตำแหน่งของการวางและทิศทางของสิ่งของภายในกระเป๋าตลอดจนความสลับซับซ้อนภายในกระเป๋า (Bag Complexity) และการซ้อนทับของสิ่งของต้องห้ามกับสิ่งของอื่น ๆ

3.1.2.5 กรณีทดสอบไม่ผ่าน

พนักงานตรวจค้น (Screener) ที่ผ่านการคัดเลือกจะต้องสอบผ่านทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการตีความภาพโดยการใช้คอมพิวเตอร์ ในกรณีที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์หรือครูผู้สอนด้านการตรวจค้นยังไม่พอใจกับประสิทธิภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พนักงานตรวจค้น (Screener) ดังกล่าวจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมซ้ำในด้านที่บกพร่อง เช่น การตีความภาพเอกซเรย์ เทคนิคการตรวจค้นทางกายภาพ การตรวจค้นผู้โดยสาร และการตรวจค้นสิ่งของด้วยมือ สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนด หากผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ผ่านการทดสอบมากกว่า 2 ครั้ง ให้ถือว่าไม่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่พนักงานตรวจค้น (Screener) และถือว่ากระบวนการรับรองเป็นอันยุติลง ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ได้อีกครั้งเมื่อพ้นระยะเวลาไปแล้วไม่น้อยกว่า 180 วันนับจากวันที่ทดสอบครั้งสุดท้ายของรอบการทดสอบนั้น

3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

พนักงานตรวจค้นต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับพนักงานตรวจค้น ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน ในกรณีที่พนักงานตรวจค้นได้รับการรับรองด้านพนักงานวิเคราะห์ภาพเอกซเรย์ (X-ray Operators) และพนักงานตรวจค้นสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ (Cargo and Mail Screeners) ต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนเรื่องการตีความภาพเอกซเรย์โดยใช้คอมพิวเตอร์ (CBT) ไม่น้อยกว่า 7 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือนด้วย

ทั้งนี้ และพนักงานตรวจค้นสามารถเลือกที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในระหว่างชั่วโมงที่มีผู้โดยสารไม่มากหรือในช่วงเวลาว่างได้ และต้องจัดเก็บหลักฐานแสดงการฝึกอบรมดังกล่าวด้วย

3.3 หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น (Screener Supervisor)

หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้นจะต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้นำนอกเหนือไปจากประสบการณ์และคุณสมบัติในการทำงานด้านการรักษาความปลอดภัยที่จะต้องมีความเพียงพอตามที่กำหนดในแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) และแผนการรับรองพนักงานตรวจค้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีความสามารถในการติดตามตรวจสอบการทำงานของพนักงานตรวจค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงตระหนักถึงบทบาทในการใช้มาตรการการควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้

พนักงานตรวจค้นที่ได้รับการพิจารณาให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้นต้องได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น

3.3.1 หลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น (Screener Supervisor) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง

3.3.1.1 เนื้อหาหลักสูตร (Course Outline) โดยครอบคลุมหัวข้อวิชา ดังนี้

- (1) ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยการบินระดับชาติ
- (2) แผนรักษาความปลอดภัย แผนบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินของสนามบิน และการนำขั้นตอนการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP) ไปใช้

- (3) ภาวะการเป็นผู้นำที่ดี
- (4) ความรู้ในด้านการควบคุมดูแลและการบริหารจัดการทีมงานและความเสี่ยง
- (5) ขั้นตอนการดำเนินการในหน้าที่ของหัวหน้าผู้ควบคุมจุดตรวจค้น เมื่อพบเจอวัตถุต้องห้ามและพฤติกรรมน่าสงสัย ณ จุดตรวจค้น
- (6) การประเมินความเสี่ยง
- (7) การสื่อสารกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการบิน
- (8) บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าผู้ควบคุมจุดตรวจค้น

3.3.1.2 วิธีการฝึกอบรม

วิธีการฝึกอบรมต้องออกแบบให้เหมาะสมกับทักษะและความรู้ที่จะถ่ายทอด โดยต้องดำเนินการตามรูปแบบ ดังต่อไปนี้

- (1) การบรรยาย โดยการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ
- (2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

3.3.1.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียน (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
 - (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องนั่งทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
 - (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)
 - (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

3.3.1.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรมหรือการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปสำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้ อีกต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่

3.3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้นต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวน โดยมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย สำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับพนักงานตรวจค้น ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน และการฝึกอบรมทบทวนเรื่องการตีความภาพเอกซเรย์โดยใช้คอมพิวเตอร์ (CBT) ไม่น้อยกว่า 7 ชั่วโมงทุก 12 เดือน
3. หลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานตรวจค้น (Screener Supervisor) ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน

DRAFT

DRRAFT
(ว่าง)

บทที่ 4 พนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard)

พนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องได้รับการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ โดยการฝึกอบรมอาจจัดทำในรูปแบบเฉพาะเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับความรู้ โดยเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับหน้าที่และสถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานรักษาความปลอดภัยได้เข้าใจ กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อกำหนดในการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนทั้งระดับชาติ และระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติด้านการรักษาความปลอดภัยที่ถูกต้อง ตลอดจน ขั้นตอนที่จะต้องปฏิบัติตามในกรณีที่มีการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น การรับรู้ถึงพฤติกรรมที่น่าสงสัยการชว้างระเบิด การเตือนภัย และขั้นตอนในการปฏิบัติเมื่อเผชิญเหตุ ฉุกเฉินและเหตุการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถก่อให้เกิดความเสียหายแก่ความปลอดภัยการบินพลเรือน ได้ รวมถึงการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย

พนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัย อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness)
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัย

4.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)

4.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัย การบิน ตามบทที่ 2 ข้อ 2.1.1 ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง

4.1.2 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัย

4.1.2.1 เนื้อหาหลักสูตร (Course Outline)

(1) การฝึกอบรมภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 16 ชั่วโมง โดยครอบคลุมหัวข้ออย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (ก) การควบคุมการเข้าถึงของบุคคลและยานพาหนะ (access control of staff and vehicles)
- (ข) การห่วงใยเกี่ยวกับบุคคลและยานพาหนะ
- (ค) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเข้าพื้นที่และการยกเว้นการตรวจค้น รวมถึงขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยในกรณีพิเศษ (Legal requirements for access control to include exemptions and special security procedures)
- (ง) ระบบควบคุมการเข้าออกของสนามบิน (access control systems used at the airport)
- (จ) การตรวจสอบยานพาหนะ (Vehicle examination technique)
- (ฉ) การตรวจสอบยืนยันบัตรผ่านการเข้าถึงพื้นที่หวงห้ามในสนามบิน (ทั้งบุคคลและยานพาหนะ) (authorizations including identification cards and vehicle passes providing access to airside areas)
- (ช) การจำแนกวัตถุระเบิด อาวุธ และสิ่งของต้องห้าม
- (ซ) การใช้เครื่องมือรักษาความปลอดภัยตามการปฏิบัติงาน
- (ณ) การดำเนินการเมื่อพบสิ่งของ/บุคคลต้องห้ามหรือน่าสงสัย

(ญ) การป้องกันการปะปน รวมไปถึงการแทรกแซงสัมภาระ สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ จากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต

(ฎ) กระบวนการลาดตระเวน

(ฏ) การรักษาความปลอดภัยอากาศยานจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต

(ฐ) การรักษาความปลอดภัยสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ สรรพภัณฑ์ (Stores aka Supplies) ก่อนนำขึ้นอากาศยาน

(ฑ) กระบวนการเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินและการบริหารจัดการวิกฤติการณ์

(2) การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง โดยครอบคลุมหัวข้ออย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) การห่วงเหนี่ยวบุคคลและยานพาหนะ

(ข) การตรวจสอบยืนยันบัตรผ่านการเข้าถึงพื้นที่ควบคุมในสนามบิน (ทั้งบุคคลและยานพาหนะ)

(ค) การพิสูจน์ทราบและจัดการเมื่อพบวัตถุหรือบุคคลต้องสงสัย

(ง) การรักษาความปลอดภัยอากาศยานจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต

(จ) ขั้นตอนการตรวจตราและลาดตระเวน

(ฉ) การใช้เครื่องมือรักษาความปลอดภัยตามการปฏิบัติงาน

(ช) กระบวนการเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินและการบริหารจัดการวิกฤติการณ์

(3) การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-the-Job Training : OJT) ไม่น้อยกว่า 80 ชั่วโมง โดยครอบคลุมหัวข้ออย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) การควบคุมบุคคลและยานพาหนะในการเข้าพื้นที่

(ข) กระบวนการตรวจตระเวนและรักษาการณ์

(ค) การตรวจสอบยืนยันบัตรผ่านการเข้าถึงพื้นที่ควบคุมในสนามบิน (ทั้งบุคคลและยานพาหนะ)

4.1.2.2 วิธีการฝึกอบรม

วิธีการฝึกอบรมต้องออกแบบให้เหมาะสมกับทักษะและความรู้ที่จะถ่ายทอด ซึ่งอาจจัดรูปแบบ

1. การฝึกอบรมโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ทำการสอน
2. การฝึกอบรมสถานการณ์จำลอง

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาแนวคิด ความเข้าใจพื้นฐาน เหตุและผลในการปฏิบัติงานหรือ การดำเนินงานทางเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งมักจะเป็นการฝึกอบรมผ่านการบรรยายในห้องเรียน และการฝึกอบรมภาคปฏิบัติร่วมด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เครื่องมือรักษาความปลอดภัย การฝึกอบรมขั้นตอนการตรวจตราและลาดตระเวน การพิสูจน์ทราบ และการจัดการเมื่อพบวัตถุต้องสงสัย เป็นต้น โดยในการฝึกอบรมภาคปฏิบัตินั้นอาจมีการจำลองสภาพแวดล้อม และสถานการณ์สมมติทั่ว ๆ ไปเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่เสมือนจริง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียนรู้และเข้าใจเทคนิค วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง รวมถึงยังช่วยพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานไปพร้อมกันอีกด้วย

โดยต้องดำเนินการตามรูปแบบ ดังต่อไปนี้

(1) การฝึกอบรมภาคทฤษฎี สามารถดำเนินการโดยวิธีการ ดังนี้

- (ก) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ
- (ข) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

(2) การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ อาจมีการจำลองสภาพแวดล้อมและสมมติสถานการณ์ทั่วไปขึ้นภายในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่เสมือนจริง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเข้าใจเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง รวมถึงยังพัฒนาทักษะทางด้านปฏิบัติงานไปพร้อมกันอีกด้วย

(3) การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) เป็นวิธีการหนึ่งของการฝึกอบรมเบื้องต้น ทั้งนี้ อาจพิจารณากำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training) โดยขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัย บุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานรักษาความปลอดภัยต้องผ่านการฝึกปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training: OJT) ภายใต้การกำกับดูแลของบุคคลดังต่อไปนี้

- (ก) ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security Guard Instructor) ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือ
- (ข) หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard Supervisor) หรือ
- (ค) พนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 1 ปี

4.1.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียนรู้ (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
 - (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
 - (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)
 - (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

4.1.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวน ต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรมหรือการทดสอบโดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป สำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้อีก ต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่

(1) การทดสอบภาคทฤษฎี

การทดสอบภาคทฤษฎีต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในการฝึกอบรม และต้องเน้นถึงเรื่องหน้าที่ที่เป็นบทบาทเฉพาะของพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยมีการรวบรวมข้อคำถามสำหรับการทดสอบการรักษาความปลอดภัย (Testing) เอาไว้อย่างเพียงพอเพื่อให้มั่นใจว่าการสอบมีมาตรฐานสำหรับการรับรองที่เชื่อถือได้และถูกต้อง

(2) การทดสอบภาคปฏิบัติ

การทดสอบภาคปฏิบัติควรเป็นการวัดความสามารถเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานรักษาความปลอดภัยในด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึง

- (ก) ความสามารถในการใช้งานเครื่องมือรักษาความปลอดภัยที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัย
- (ข) ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้งานเครื่องมือ
- (ค) ความสามารถในการดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง

4.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

พนักงานรักษาความปลอดภัยทุกคนต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนเป็นการเฉพาะสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานยังคงอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามวงรอบที่กำหนดไว้ โดยต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนในหลักสูตรต่างๆ อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน

4.3 หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard Supervisor)

หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้นำนอกเหนือไปจากคุณสมบัติและประสบการณ์ในการทำงานด้านการรักษาความปลอดภัยที่จะต้องได้อย่างเพียงพอตามที่กำหนดในแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีความสามารถในการติดตามตรวจสอบการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการตระหนักถึงบทบาทในการใช้มาตรการการควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้

4.3.1 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง

4.3.1.1 เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัยอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยการบินระดับชาติ
- (2) แผนรักษาความปลอดภัย แผนบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินของสนามบิน และการนำขั้นตอนการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP) ไปใช้
- (3) ภาวะการเป็นผู้นำที่ดี
- (4) ความรู้ในด้านการควบคุมดูแลและการบริหารจัดการทีมงานและความเสี่ยง
- (5) ขั้นตอนการดำเนินการในหน้าที่ของหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัยเมื่อพบเจอวัตถุต้องห้ามและพฤติกรรมน่าสงสัย
- (6) การประเมินความเสี่ยง
- (7) การสื่อสารกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการบิน
- (8) บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย

4.3.1.2 วิธีการฝึกอบรม

วิธีการฝึกอบรมต้องออกแบบให้เหมาะสมกับทักษะและความรู้ที่จะถ่ายทอด โดยต้องดำเนินการตามรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom)
- (2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

4.3.1.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียนรู้ (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม

(ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)

(ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)

(ง) การประเมินผล (Evaluation)

(3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น

(4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)

(5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)

(6) เครื่องเสียง

(7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

4.3.1.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรมหรือการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปสำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้ก็ต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่

4.3.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

หัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย ต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนตามหลักสูตรการฝึกอบรมทบทวนสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยมีรายละเอียด อย่างน้อย ดังนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมงในทุก ๆ 12 เดือน

2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงในทุก ๆ 12 เดือน

3. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงานรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงในทุก ๆ 12 เดือน

บทที่ 5 ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Manager)

ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัยเป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการนำมาตรการการรักษาความปลอดภัยตามแผนรักษาความปลอดภัยของตนไปใช้ รวมถึงการติดต่อประสานงาน ความรับผิดชอบด้านการรักษาความปลอดภัยกับหน่วยงานอื่นๆ โดยผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัยควรขึ้นตรงกับผู้บริหารระดับสูงและควรได้รับการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ให้รวมถึงบุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งอื่นใด ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทำนองเดียวกัน

ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยและเป็นประโยชน์กับการปฏิบัติงานอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness)
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย

5.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)

5.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ตามบทที่ 2 ข้อ 2.1.1 ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง

5.1.2 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย

หลักสูตรนี้สามารถดำเนินการสอนโดยครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security Internal Auditor) ดังนี้

5.1.2.1 เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย ต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) ความสำคัญและวัตถุประสงค์ในการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน
- (2) กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดในการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนระดับชาติ
- (3) การกำกับดูแลด้านการรักษาความปลอดภัยและดำเนินกิจกรรมควบคุมคุณภาพ
- (4) โครงสร้างองค์กร บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบด้านการรักษาความปลอดภัยของผู้ดำเนินการ
- (5) แผนรักษาความปลอดภัยการบิน รวมถึงข้อกำหนด และมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการ
- (6) แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย ซึ่งรวมถึง
 - (ก) การพิจารณาพื้นที่ตั้งจุดตรวจค้น
 - (ข) สิ่งที่ต้องพิจารณา ณ จุดตรวจค้น
 - (ค) การดูแลพื้นที่ปลอดอาวุธ
- (7) มาตรการรักษาความปลอดภัยและเครื่องมือรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับผู้ดำเนินการ
- (8) การวางแผนด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคลเพื่อการรักษาความปลอดภัยการบิน ซึ่งรวมถึง

(ก) การวางแผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยการบิน

(ข) กระบวนการประเมินการทำงาน

(9) ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงการก่อการร้าย และภัยคุกคามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำเนินการและการบินพลเรือนโดยรวม

(10) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัย

(11) การรายงานและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินด้านการรักษาความปลอดภัย

(12) การสร้าง ส่งเสริม และคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมการรักษาความปลอดภัยที่ดีในองค์กร (Security Culture)

(13) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

5.1.2.2 วิธีการฝึกอบรม ต้องดำเนินการตามรูปแบบ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(1) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ

(2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

5.1.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง รวมกัน ดังต่อไปนี้

(1) เอกสารการเรียนรู้ (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ (Hard copy)

(2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม

(ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟพื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)

(ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)

(ง) การประเมินผล (Evaluation)

(3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น

(4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)

(5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)

(6) เครื่องเสียง (ตามความเหมาะสม)

(7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

5.1.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปสำหรับ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้อีก ต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่ หรือ

2. มีหลักฐานแสดงถึงผลการฝึกอบรมจากสถาบันฝึกอบรม องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ ที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยยอมรับ

5.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

ผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนเพื่อให้มั่นใจว่ายังคงไว้ซึ่งความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนตามหลักสูตร อย่างน้อยดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 24 เดือน
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับผู้จัดการด้านการรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 24 เดือน

DRAFT

DRAFT

(ว่าง)

บทที่ 6 ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย (Aviation Security Instructor)

ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยเป็นบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยทำหน้าที่ดำเนินการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินให้กับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Personnel) และบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Non - Security Personnel) ซึ่งครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย และเป็นไปตามแผนการรับรองครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัย ของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และนอกเหนือจากความรู้และประสบการณ์ด้านการรักษาความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมทักษะการเป็นครูผู้สอนหรือทักษะการสอน (Instructor course หรือ Train-the-Trainer course)

6.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)

6.1.1 หลักสูตรทักษะการสอน (Instructor Course หรือ Train-the-Trainer Course)

6.1.1.1 เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมทักษะการเป็นครูผู้สอนหรือทักษะการสอน (Instructor course หรือ Train-the-Trainer course) ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง โดยหลักสูตรทักษะการเป็นครูผู้สอนต้องมีการฝึกสอนโดยการปฏิบัติจริง อย่างน้อย 1 ครั้งต่อหลักสูตร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามคู่มือสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานที่ให้การฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยให้การยอมรับ และครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยในหลักสูตรที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยให้การรับรอง โดยการฝึกอบรมหลักสูตรทักษะการสอนดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) การบริหารจัดการการฝึกอบรม
- (2) บุคลิกภาพของครูผู้สอน
- (3) ทักษะการบรรยายและเทคนิควิธีในการสอน
- (4) การจัดทำและการใช้สื่อการสอน
- (5) กระบวนการประเมินผลให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม
- (6) การฝึกปฏิบัติการสอนหรือทำการฝึกอบรม

ทั้งนี้ ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัย ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการขอรับรองไม่เกิน 5 ปีรวมด้วย

6.1.1.2 วิธีการฝึกอบรม ต้องดำเนินการตามรูปแบบ อย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) และมีการฝึกปฏิบัติการสอน
- (2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

6.1.1.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียน (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) โดยมีรูปแบบอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
- (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ
พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
- (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)
- (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

6.1.1.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

มีหลักฐานแสดงถึงผลการฝึกอบรมจากสถาบันฝึกอบรม องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ
ที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยยอมรับ

6.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

ครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน
ในด้านที่ได้รับการรับรองอย่างน้อยในทุกๆ 24 เดือน และต้องทำการสอนด้านการรักษาความปลอดภัย
การบินในด้านที่ได้รับการรับรองรวม 20 ชั่วโมงต่อปี

บทที่ 7 ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security Internal Auditor)

ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน เป็นบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยที่ปฏิบัติงานในนามของผู้ดำเนินการโดยปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยทั้งระบบ (Audit) การตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยเฉพาะด้าน (Inspection) การทดสอบการรักษาความปลอดภัย (Test) และการสำรวจการรักษาความปลอดภัย (Survey) ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดในแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) โดยผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบินจะต้องได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัย อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness)
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัย

การบิน

7.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)

7.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ตามบทที่ 2 ข้อ 2.1.1 ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง

7.1.2 หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน

7.1.2.1 เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

(1) การฝึกอบรมภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง โดยครอบคลุมตามหัวข้อ ดังนี้

(ก) ความเสี่ยง (Risk) มีความเข้าใจในภัยคุกคาม จุดอ่อนหรือจุดอ่อน ความน่าจะเป็น และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นรวมถึงการประเมินความเสี่ยงในการรักษาความปลอดภัยการบิน

(ข) กรอบการดำเนินงานในการรักษาความปลอดภัยการบินระดับชาติ เช่น คำแถลงเกี่ยวกับบริบทความเสี่ยง (Risk Context Statement) แผนสำหรับผู้ประกอบการและแผนในระดับชาติ คณะกรรมการระดับชาติและคณะกรรมการของผู้ประกอบการ

(ค) คำนิยามต่าง ๆ ของกิจกรรมการควบคุมคุณภาพ เช่น การตรวจสอบทั้งระบบ (Audit) การทดสอบ (Test) การตรวจสอบเฉพาะด้าน (Inspection) และการสำรวจ (Survey)

(ง) ฐานอำนาจทางกฎหมายสำหรับการทำกิจกรรมควบคุมคุณภาพ รวมถึงระเบียบข้อบังคับของภาคอุตสาหกรรมการบิน (Obligation of Industry) อำนาจของผู้ตรวจสอบ

(จ) ระเบียบวิธีการตรวจสอบทุกด้าน (Audit Methodology) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเริ่มต้น (Initiating) การเตรียมการดำเนินการ (Conducting) การเตรียมรายงาน การตรวจสอบทุกด้าน (Audit Report) และการทำกิจกรรมผลการตรวจสอบภายในองค์กร

(ฉ) เทคนิคในการควบคุมคุณภาพ เช่น เทคนิคในการตั้งคำถาม การบันทึกหลักฐาน

(ช) การใช้เครื่องมือและระบบการควบคุมคุณภาพภายในองค์กร

(ซ) การดำเนินการทดสอบ ซึ่งรวมถึงการทดสอบแบบปกปิด (Covert Test)

(ณ) การทำการสำรวจ (Survey)

(ญ) การเก็บบันทึกข้อมูล และดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนการแก้ไขข้อบกพร่อง (Corrective Action Plan) ภายในองค์กร

โดยต้องมีการจัดการสอบภาคทฤษฎีก่อนที่การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) จะเริ่มต้นขึ้นและการสอบควรกำหนดให้มีการทดสอบความรู้และความเข้าใจ ตามเนื้อหาการฝึกอบรมเบื้องต้น ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎีก่อนการฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training)

(2) การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) หลังจากดำเนินการฝึกอบรมภาคทฤษฎีเรียบร้อยแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องได้รับการฝึกอบรมแบบการปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) ผ่านการจัดกิจกรรมควบคุมคุณภาพภายใต้การกำกับดูแลของผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยที่มีประสบการณ์ซึ่งเป็นผู้ฝึกปฏิบัติงาน (OJT Trainer) ไม่ต่ำกว่า 90 ชั่วโมง ภายใน 12 เดือน ก่อนที่ผู้ตรวจสอบดังกล่าวจะปฏิบัติหน้าที่ในการทำกิจกรรมควบคุมคุณภาพได้ด้วยตนเอง (โดยนับชั่วโมงจากการปฏิบัติงานจริงหรือการฝึกอบรมได้ปฏิบัติหน้าที่เสมือนการปฏิบัติหน้าที่จริง) ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานจริง (OJT) ให้เป็นไปตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนของผู้ดำเนินการ (ASTP) โดยจะต้องกำหนดให้ครอบคลุมหัวข้ออย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (ก) กระบวนการตรวจสอบทั้งระบบในทุกด้านอย่างครบถ้วน
- (ข) การทดสอบแบบปกปิด (Covert Testing) (ขึ้นอยู่กับอำนาจตามกฎหมาย)
- (ค) การทดสอบอุปกรณ์ในการตรวจค้นก่อนการใช้งาน รวมถึงการบันทึกข้อมูล
- (ง) การใช้เครื่องมือและระบบการควบคุมคุณภาพภายในองค์กร

7.1.2.2 วิธีการฝึกอบรม

วิธีการฝึกอบรมต้องออกแบบให้เหมาะสมกับทักษะและความรู้ที่จะถ่ายทอด โดยต้องดำเนินการตามรูปแบบ ดังต่อไปนี้

(1) การฝึกอบรมภาคทฤษฎี สามารถดำเนินการโดยวิธีการ ดังนี้

- (ก) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ
- (ข) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

(2) การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) เป็นวิธีหนึ่งของการวัดความสามารถจากกิจกรรมควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานจริงหรือการปฏิบัติหน้าที่เสมือนจริง

การฝึกอบรมแบบปฏิบัติงานจริง (On-The-Job Training) จะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบุคคล ดังต่อไปนี้

- (ก) ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบินที่ได้รับการแต่งตั้ง และ
- (ข) ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบินที่มีประสบการณ์การดำเนินกิจกรรมควบคุมคุณภาพอย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี

7.1.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียนรู้ (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
 - (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
 - (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)

- (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

7.1.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรมหรือการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมีผลการทดสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป สำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้อีก ต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่ หรือ
2. มีหลักฐานแสดงผลการฝึกอบรมจากสถาบันฝึกอบรม องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยยอมรับ

7.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบินต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนตามหลักสูตรอย่างน้อยดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน
2. หลักสูตรเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานเฉพาะด้านสำหรับผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบินไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือน

7.3 ผู้ตรวจสอบภายในด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

ผู้ดำเนินการต้องจัดให้ผู้ตรวจสอบภายในด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ได้รับการฝึกอบรมที่สอดคล้องตามข้อกำหนดของแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ (NCASTP) รวมไปถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

7.3.1 ผู้ดำเนินการสามารถมอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในด้านการรักษาความปลอดภัยการบินที่ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยการบินด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์หรือด้านการรักษาความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สำคัญ โดยต้องได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และดำเนินการให้เป็นไปตามที่แผนฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติระบุไว้ในข้อ 9.1-9.6

7.3.2 ผู้ดำเนินการสามารถพิจารณามอบหมายให้ผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์จากภายนอกหน่วยงานจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการฝึกอบรมตามที่แผนฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติระบุไว้ในข้อ 9.1-9.6

DRAFT

(ว่าง)

บทที่ 8 สมาชิกลูกเรือ (Crew Member)

สมาชิกลูกเรือ (Crew Member) เป็นบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Personnel) ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ดำเนินการเดินอากาศให้ปฏิบัติหน้าที่บนอากาศยานในระหว่างเวลาปฏิบัติหน้าที่บนเที่ยวบินซึ่งจะต้องดำเนินการฝึกอบรมโดยครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยการบินที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยหรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และต้องเป็นไปตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยด้านการบิน (ASTP) ของผู้ดำเนินการเดินอากาศที่ได้รับการเห็นชอบจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยสมาชิกลูกเรือจะต้องได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัยอย่างน้อยดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness)
2. หลักสูตรการฝึกอบรมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการรักษาความปลอดภัยในเที่ยวบิน (In-flight Security)

8.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)

8.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน ตามบทที่ 2 ข้อ 2.1.1 ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง

8.1.2 หลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับสมาชิกลูกเรือการรักษาความปลอดภัยในเที่ยวบิน (In-flight Security)

8.1.2.1 เนื้อหาหลักสูตร (Course Outline)

การฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยในเที่ยวบินสำหรับสมาชิกลูกเรือ (In-flight Security) ต้องมีการฝึกอบรมจำนวนไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) การประเมินความร้ายแรงของเหตุการณ์ที่เกิดจากการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือเหตุการณ์อื่นๆ ที่เกิดขึ้น
- (2) การสื่อสารการประสานงานของลูกเรือและนักบินในกรณีที่เกิดเหตุหรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ต้องสงสัยในห้องโดยสาร
- (3) ความเข้าใจพฤติกรรมของผู้ก่อการร้ายเพื่อให้สมาชิกลูกเรือสามารถจัดการกับพฤติกรรมของโจรจี้เครื่องบินและการตอบสนองต่อพฤติกรรมของผู้โดยสาร
- (4) การตอบสนองอย่างเหมาะสมเพื่อการป้องกันตัว
- (5) ขั้นตอนการดูแลห้องนักบินเพื่อคุ้มครองอากาศยาน
- (6) ขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยอากาศยานรวมถึงการตรวจสอบและตรวจค้นอากาศยาน (Aircraft Security Check and Search) แบบละเอียดเพื่อค้นหาวัตถุระเบิด หรือการตรวจหาการซุกซ่อนอาวุธหรือวัตถุอันตรายอื่นใด และแนวทางเกี่ยวกับจุดที่มีความเสี่ยงในการระเบิดน้อยที่สุด (Least-Risk Bomb Locations)
- (7) การตรวจสอบผู้โดยสารเปลี่ยนลำและผ่านลำ (Transfer and Transit Passenger) (ถ้ามี)
- (8) นโยบายและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการชู้วางระเบิด เมื่ออากาศยานจอดอยู่หรืออากาศยานอยู่ในระหว่างทำการบิน
- (9) ขั้นตอนการรับมือกับผู้โดยสารไร้วินัย (Unruly) และผู้โดยสารก่อความไม่สงบ (Disruptive Passenger) บนอากาศยาน โดยต้องครอบคลุมเนื้อหาอย่างน้อยดังนี้

(ก) สาเหตุของการเกิดพฤติกรรม
(ข) ประเภทของผู้โดยสารไร้วินัย (Unruly) และผู้โดยสารก่อความไม่สงบ (Disruptive Passenger)
(ค) ทักษะการควบคุมและการใช้อุปกรณ์ป้องกันตัวที่ไม่ร้ายแรง (Non-Lethal) ที่จัดให้แก่ผู้ประจำหน้าที่ในอากาศยาน

- (ง) ขั้นตอนการรายงานเหตุ
(10) ขั้นตอนการจัดการสิ่งของหลงลืม (Items left behind) บนอากาศยาน
(11) การตรวจสอบและการใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยสำหรับการบริการครัวการบิน (Catering Store) รวมไปถึงการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้โดยสารบนอากาศยาน (Catering Supplies)
(12) วัตถุต้องสงสัย อาวุธ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอันตรายอื่นใดที่เป็นอันตรายต่ออากาศยาน
(13) การค้ามนุษย์ (Human trafficking)
(14) การจัดการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีและสารชีวภาพในระหว่างทำการบิน (Dealing with Chemical/Biological Event During Flight)
(15) การฝึกเชิงปฏิบัติ อย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยเป็นการฝึกจำลองสถานการณ์จริง (Live Stuation) ในสภาพที่มีภัยคุกคามต่างกัน

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ดำเนินการมอบหมายให้บุคคลอื่นทำหน้าที่การตรวจสอบและตรวจค้นอากาศยาน (Aircraft Security Check and Search) ต้องทำให้มั่นใจว่ามีการฝึกอบรมหัวข้อดังกล่าวโดยครูผู้สอนที่ได้รับการรับรองด้วย

8.1.2.2 วิธีการฝึกอบรม ต้องดำเนินการตามรูปแบบ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ
- (2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

8.1.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียน (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) โดยมีรูปแบบอย่างน้อย ดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
 - (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
 - (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)
 - (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เช่น อุปกรณ์ป้องกันตัวที่ไม่ร้ายแรง (Non-Lethal) เป็นต้น
- (8) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

การฝึกอบรมในภาคปฏิบัติอาจมีการจำลองสภาพแวดล้อมและสมมติสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป ขึ้นภายในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่เสมือนจริง (Simulation) รวมทั้งเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

8.1.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรม หรือการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปสำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้ อีก ต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่

8.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

สมาชิกลูกเรือต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนตามหลักสูตรอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(1) หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัย การบิน (Security Awareness for Security Personnel) ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุกๆ 12 เดือน

(2) หลักสูตรการฝึกอบรมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการรักษาความปลอดภัยในเที่ยวบิน (In-flight Security) สำหรับสมาชิกลูกเรือต้องไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุกๆ 12 เดือน

DRAFT

(ว่าง)

บทที่ 9 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel)

เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel) ได้แก่ ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ และผู้ถือใบอนุญาตสิทธิพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ หรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยตามแผนรักษาความปลอดภัยให้บริการจราจรทางอากาศ ได้แก่ ผู้ให้บริการระบบการสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศ และระบบติดตามอากาศยาน (CNSP) ผู้ให้บริการอุตุนิยมวิทยาการบิน (METP) และผู้ให้บริการข่าวสารการบิน (AISP) ต้องได้รับการฝึกอบรมโดยครูผู้สอนด้านการรักษาความปลอดภัยที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย หรือดำเนินการฝึกอบรมโดยสถาบัน องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่ยอมรับโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและต้องเป็นไปตามแผนฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยด้านการบิน (ASTP) ของผู้ให้บริการจราจรทางอากาศที่ได้รับการเห็นชอบจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (ATSP) จะต้องได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัย ดังต่อไปนี้

9.1 การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training)

9.1.1 หลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel)

เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศจะต้องได้รับความรู้หรือการฝึกอบรมการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคลากรที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness for Non-Security Personnel) จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

9.1.1.1 เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

- (1) เป้าประสงค์ของการฝึกอบรมและความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยการบิน
- (2) ภัยคุกคามในปัจจุบันและการกระทำอันแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- (3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยการบิน
- (4) การกล่าวถึงบุคลากรในด้านการรักษาความปลอดภัยที่สำคัญและบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานที่เกี่ยวข้อง
- (5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการเข้าถึง (Access Control) ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบ (Challenge) บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต
- (6) ข้อกำหนดเฉพาะในด้านการรักษาความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมของสนามบินที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ ข้อกำหนดเกี่ยวกับบัตรอนุญาตและสิทธิในการเข้าถึงพื้นที่ (Operator pass permit) (เฉพาะหน่วยงานตน)
- (7) ข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการจัดการอุบัติการณ์ด้านการรักษาความปลอดภัย (Incident reporting and alarm resolution procedures)

(8) การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาในเหตุการณ์ที่น่าสงสัย

(ก) การตอบสนองต่อบุคคลที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย

(ข) การค้นพบสิ่งของต้องสงสัย

(ค) การชู้วาระเบิด

(ง) บุคคลที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

(จ) เหตุกราดยิง (Active shooter)

(ฉ) การรายงาน และรายงานต่อใคร

(ช) หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุ

(9) บทลงโทษในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

9.1.1.2 วิธีการฝึกอบรม ต้องดำเนินการตามรูปแบบ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(1) การฝึกอบรมโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ทำการสอน โดยการบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ การบรรยาย การสาธิตผ่านการฝึกอบรมทางออนไลน์ โดยมีช่องทางให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถสื่อสารและโต้ตอบกันได้โดยทันที (Virtual Classroom)

(2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

(3) การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)

(4) การส่งเสริมหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns)

9.1.1.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(1) เอกสารการเรียนรู้ (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)

(2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม

(ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูญบุหรี จุฑรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)

(ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)

(ง) การประเมินผล (Evaluation)

(3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น

(4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)

(5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)

(6) เครื่องเสียง

(7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

9.1.1.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรมหรือการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปสำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้ก็ต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่

9.1.2 หลักสูตรการฝึกอบรมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Specialized Training)

9.1.2.1 เนื้อหาหลักสูตร (Course Outline)

การฝึกอบรมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Specialized Training) สำหรับผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ และผู้ถือใบอนุญาตสิทธิพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ ต้องทำการฝึกอบรมเบื้องต้นไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง โดยมีหัวข้ออย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(1) กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยการจราจรทางอากาศ รวมไปถึงคู่มือการปฏิบัติงาน (SOP)

(2) การป้องกันระบบการบริการจราจรทางอากาศจากภัยคุกคามด้านการรักษาความปลอดภัย

(3) เหตุผลที่กิจกรรมการควบคุมจราจรทางอากาศสู่เสี่ยงต่อการถูกโจมตี (ASTS)

(4) การเขียนรายงานอุบัติการณ์ด้านจราจรทางอากาศและบุคคลที่มีหน้าที่รับรายงาน

(5) การจี้เครื่องบิน (Hijackings)

(ก) การสื่อสารกับอากาศยานที่ได้รับผลกระทบ

(ข) ประเภทของข้อมูลที่จะรวบรวมจากอากาศยานที่เผชิญเหตุการณ์

(ค) การแจ้งเหตุจี้เครื่องบินต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ง) การแจ้งให้รัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทราบ

(จ) การรับส่งข้อความผ่านเครือข่ายโทรคมนาคมการบิน (AFTN) หรือช่องทางอื่น

(ฉ) ตำแหน่งหลุมจอดที่กำหนด

(6) การขู่วางระเบิด (Bomb threats) บนภาคพื้นและในระหว่างทำการบิน

(ก) การสื่อสารกับอากาศยานที่เผชิญเหตุการณ์

(ข) ข้อมูลที่จะรวบรวมจากอากาศยานที่เผชิญเหตุการณ์

(ค) การแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่รัฐทราบ

(7) การเตือนภัยและขั้นตอนในการปฏิบัติเมื่อเผชิญเหตุฉุกเฉิน

(ก) ขั้นตอนในการแจ้งเหตุ รวมไปถึงการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- (ข) การแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่รัฐทราบ
- (ค) ประเภทของข้อมูลที่จะส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
- (8) มาตรการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ (Protection Critical Cyber Security System)
- (ก) การประเมินความเสี่ยงและภัยคุกคามที่เป็นจุดอ่อนและความเป็นไปได้ที่จะถูกโจมตีทางไซเบอร์
 - (ข) ระบบ Hardware และ Software ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย (Hardware and Software supply chain security)
- (9) การฝึกภาคปฏิบัติในการตอบสนองต่อเหตุการณ์แทรกแซงโดยมิชอบบนภาคพื้นหรือในระหว่างทำการบิน
 - ทั้งนี้ ผู้ให้บริการจราจรทางอากาศควรเพิ่มเนื้อหาของหลักสูตรให้เป็นไปตามการประเมินความเสี่ยงซึ่งอาจจะมีสถานการณ์ที่นอกเหนือจากที่กำหนดใน (5) และ (6)

9.1.2.2 วิธีการฝึกอบรม ต้องดำเนินการตามรูปแบบ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกันดังต่อไปนี้

- (1) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom) หรือ
- (2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)
- (3) การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ (Simulator)

9.1.2.3 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกอบรม อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกันดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารการเรียนรู้ (Handout) ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารสื่อพิมพ์ (Hard copy)
- (2) สื่อการสอน (Presentation) ต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและกฎระเบียบในการฝึกอบรม
 - (ข) แผนผังสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ทางหนีไฟ พื้นที่สูบบุหรี่ จุดรวมพล (Assembly point) เป็นต้น (ในกรณีการจัดฝึกอบรมในห้องเรียน)
 - (ค) หัวข้อหลักสูตรที่ต้องฝึกอบรม (Course Outline)
 - (ง) การประเมินผล (Evaluation)
- (3) สื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ คลิปเสียง เป็นต้น
- (4) กระดานไวท์บอร์ด (White board) หรือ ฟลิปชาร์ต (Flipchart)
- (5) เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)
- (6) เครื่องเสียง
- (7) อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

9.1.2.4 การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมทบทวนต้องเข้ารับการประเมินผลการฝึกอบรมหรือการทดสอบ โดยต้องสอบผ่านด้วยเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปสำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์สามารถเข้ารับการทดสอบใหม่ได้อีกหนึ่งครั้งภายใน 7 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดนี้ก็ต้องกลับเข้ารับการฝึกอบรมเต็มหลักสูตร (Full Training) ใหม่

9.2 การฝึกอบรมทบทวน (Recurrent Training)

เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel) ต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนหลักสูตรด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel) ดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel) จะต้องได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบินสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Service Provider Personnel) ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง ในทุก ๆ 24 เดือน

2. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (ATSP) เฉพาะผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ และผู้ถือใบอนุญาตสิทธิพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ ต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวนหลักสูตรการฝึกอบรมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการจราจรทางอากาศ (Specialized Training) เพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ในทุก ๆ 12 เดือนร่วมด้วย

DRAFT

(ว่าง)

บทที่ 10 ผู้ขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน

บุคคลที่จำเป็นต้องเข้าถึงพื้นที่ที่มีการควบคุมรักษาความปลอดภัยจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้มีการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness) โดยกำหนดให้การอบรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการยื่นขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน เพื่อให้ผู้ขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบินมีความรู้ในประเด็นสำคัญ ๆ เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และทุกครั้งที่มีการต่ออายุใบอนุญาตเข้าพื้นที่หวงห้ามต้องได้รับการฝึกอบรมการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness)

การฝึกอบรมการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรับรู้ถึงมาตรการรักษาความปลอดภัยของสนามบิน เช่น ความหมายและสิทธิในการเข้าถึงพื้นที่ตามหมายเลขหรือรหัสสีพื้นที่บนบัตร พหุกรรมพึงปฏิบัติในระหว่างที่อยู่ในเขตหวงห้ามของสนามบิน ช่องทางการติดต่อ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหรือรับแจ้งเหตุของสนามบิน การสังเกตพฤติกรรมที่น่าสงสัยและเข้าใจในวิธีการปฏิบัติด้านการรักษาความปลอดภัยที่ถูกต้อง เป็นต้น

10.1 การฝึกอบรมหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Awareness)

เนื้อหาของหลักสูตรต้องประกอบด้วยหัวข้ออย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) ความสำคัญและวัตถุประสงค์ในการรักษาความปลอดภัยการบิน
- (2) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการเข้าถึง (Access Control) ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบ (Challenge) บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต
- (3) ข้อกำหนดเกี่ยวกับบัตรอนุญาตและสิทธิในการเข้าถึงพื้นที่
- (4) ข้อกำหนดเกี่ยวกับเขตพื้นที่หวงห้าม
- (5) หมายเลขในการแจ้งเหตุของสนามบินในกรณีที่เกิดการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- (6) บทลงโทษในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

10.2 วิธีการฝึกอบรม

ผู้ดำเนินการสนามบินต้องจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน ตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของผู้ดำเนินการสนามบิน โดยสามารถดำเนินการตามรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

- (1) การบรรยาย หรือการจัดการฝึกอบรมในห้องเรียน (Classroom)
- (2) การฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop)
- (3) การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)
- (4) การส่งเสริมหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns)
- (5) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แอปพลิเคชัน หรือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
- (6) สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นิตยสาร โปสเตอร์ กระดานข่าวหรือจดหมายข่าว หรือแผ่นพับที่มีหัวข้อตามหัวข้อแนะนำในเอกสารแนบ เป็นต้น

(7) การจัดกิจกรรมประจำปี

(8) การประกาศประชาสัมพันธ์ หรือการส่งข้อความ (SMS) เพื่อให้พนักงานหรือผู้ใช้บริการ สนามบินได้รับทราบข้อมูล

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมหรือรณรงค์เกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยการบิน (Security Awareness Campaigns) ผู้ดำเนินงานสนามบินต้องทำให้มั่นใจว่า มีการติดตามประสิทธิภาพของการดำเนินการดังกล่าว เช่น การทดสอบแบบปรนัย การสุ่มสัมภาษณ์ หรือสอบถามข้อมูลจากพนักงานร้านค้า พนักงานสายการบินหรือหน่วยงานต่างๆ ที่มีในพื้นที่ของตน โดยมีการบันทึกรับทราบและลงนาม (Read and Sign) เป็นต้น และทุกครั้งที่มีการต่ออายุใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบินต้องจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรการตระหนักรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ขอใบอนุญาตเข้าเขตหวงห้ามของสนามบิน ตามวงรอบอายุของวันหมดอายุของบัตรตามวิธีการจัดฝึกอบรมข้างต้น

เอกสารแนบ 1

: หัวข้อที่แนะนำสำหรับเอกสารแผ่นพับ

1. ความหมายและวัตถุประสงค์ในการรักษาความปลอดภัย

2. ต้องทำอย่างไรเมื่อพบเห็นบุคคลไม่มีบัตรอนุญาตหรือมีบัตรอนุญาตผิดประเภท?

2.1 เมื่อพบเห็นบุคคลในเขตพื้นที่หวงห้าม/พื้นที่ควบคุมของสนามบิน โดยไม่มีบัตรอนุญาต ควรปฏิบัติดังนี้

2.1.1 เข้าไปสอบถามหรือตรวจสอบบัตรอนุญาต

2.1.2 ติดต่อหรือแจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

2.2 ความหมายของบัตรอนุญาตประเภทต่างๆ มีดังนี้ :

อธิบายความหมายและสิทธิการเข้าถึงพื้นที่ของแถบสีบนบัตร ตามมาตรการสนามบิน

อธิบายความหมายและสิทธิการเข้าถึงพื้นที่ของหมายเลขหรือรหัสพื้นที่

รูปตัวอย่างบัตรอนุญาต
โดยอธิบายถึงความหมายและการ
ตรวจสอบบัตรอนุญาต

3. ข้อกำหนดเรื่องการแสดงบัตรอนุญาต

3.1 ติดบัตรอนุญาตในระดับที่มองเห็นอย่างเด่นชัดตลอดเวลา

3.2 แสดงบัตรต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

4. ในกรณีทำบัตรสูญหาย

เมื่อบัตรสูญหายให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยรักษาความปลอดภัยสนามบิน หรือหน่วยงานออกบัตรอนุญาต **ทันที**

4.1 เวลาทำการ

4.2 ชื่อหน่วยงาน

4.3 หมายเลขติดต่อ

4.4 นอกเวลาทำการ

4.5 ชื่อหน่วยงาน

4.6 หมายเลขติดต่อ

5. เมื่อพบวัตถุต้องสงสัยหรือสิ่งของที่ถูกทิ้งไว้โดยไม่มีเจ้าของ

- 5.1 ไม่หยิบจับ สัมผัสสิ่งของ
- 5.2 ถามหาเจ้าของ งดใช้โทรศัพท์มือถือ
- 5.3 แจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

6. พฤติกรรมหรือเหตุการณ์ต้องสงสัย

- 6.1 แต่งตัวผิดปกติ
- 6.2 ลุกสี่ ลุกลอน
- 6.3 เหงื่อแตก

7. คุณสามารถทำอะไรได้อีกบ้าง

- 7.1 พบสิ่งของถูกวางทิ้งไว้โดยไม่มีเจ้าของ
- 7.2 พบบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตพยายามขึ้นเครื่องบิน
- 7.3 เก็บอุปกรณ์และเครื่องมือทั้งหมดให้ปลอดภัยและป้องกันไม่ให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงได้
- 7.4 รายงานสิ่งที่น่าสงสัยไปยังหน่วยรักษาความปลอดภัยเจ้าหน้าที่หรือตำรวจ (ระบุหมายเลขหรือช่องทางการติดต่อ)

8. ต้องทำหรือจัดการอย่างไรเมื่อได้รับโทรศัพท์แจ้งหรือขู่วางระเบิด

- 8.1 ตั้งสติ ไม่ตื่นตระหนก
- 8.2 ให้สัญญาณเพื่อนหรือบุคคลอื่น
- 8.3 จดบันทึกข้อมูลให้ได้มากที่สุด
- 8.4 ชวนปลายสายคุยเพื่อถ่วงเวลา
- 8.5 ติดต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

9. บทลงโทษในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

- 9.1 พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 9.2 มาตรการสนามบิน

เอกสารแนบ 2

: กระบวนการฝึกอบรม (Training Process)

